

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Túl a vitákon

ISMÉT A DOLGOZÓK DÖNTÖTTEK

A kollektív szerződés 8. számú módosítása

Október második felében a munkahelyi demokrácia fórumrendszerének megfelelően a dolgozók széles körben megvitatották a kollektív szerződés, ezen belül a bérrendszer módosítását. Cikkünkkel a vitákról és a viták eredményéről, valamint a Postások Szakszervezete Központi Vezetőségének e témában hozott állásfoglalásáról szeretnénk tájékoztatást adni.

A viták előkészítése

A téma jelentősége, fontossága a Magyar Posta Központjától és a Postások Szakszervezetétől egyaránt — a korábbi módosítások előkészítéséhez képest is — nagyobb figyelmet, körültekintőbb előzetes tájékoztatást igényelt. Ennek igyekeztünk eleget tenni szóban és írásban is.

A módosítási javaslat mellett 14 oldalas anyag részletesen ismertette a vállalati bérrendszerben bekövetkezett változásokat és annak postai végrehajtását, továbbá a postai bérrendszer korszerűsítésének indokoltasát. Emellett a vitában résztvevő szakmai és társadalmi szervek képviselőinek írásos anyag állt rendelkezésére az érveléshez.

A Postások Szakszervezete két cikkben is — a Postás Dolgozó februári és októberi számában — ismertette a bérrendszer módosulását, illetve annak továbbfejlesztését.

A megfelelő tájékoztatás céljából a viták indítása előtt, 1984. október 2-án a Magyar Posta Központjának munkaügyi és a szociálpolitikai szakosztálya és a Postások Szakszervezete közös értekezletet tartott, amelyen részt vettek a gazdasági igazgatóhelyettesek, a szakszervezeti titkárok és a közgazdasági felelősök, valamint a munkaügyi osztályvezetők.

Az előkészítő és felkészítő munka a középfokú postaszerveknél is — általában — gondosabb volt a korábbiaknál. A viták tapasztalatai azonban azt mutatják, hogy a munkahelyi szakmai és szakszervezeti vezetők, aktivisták felkészültsége ennek ellenére nem mindenhol volt megfelelő. A jövőben tájékoztatásukra még jobban kell figyelni, természetesen ennek időigényével a viták központi szervezésénél is számolni kell.

A viták

A vitákon a dolgozók 85 százaléka vett részt. A bizalmi-tesztelési üléseket, illetve az összevont szakszervezeti taggyűléseket megelőzően a vitaanyagokat a bizalmi csoportok is megvitázták. A testületi ülések vitáiba bekapcsolódtak szakszer-

vezetünk képviselői is és a Magyar Posta Központjának munkaügyi szakapparátusa.

A vitákat rendkívüli aktivitás jellemezte. A résztvevőknek több mint egyötöde nyilvánított véleményt, illetve ismertette bizalmi csoportjának állásfoglalását. A szavazásokat komoly és gyakran eltérő álláspontokat tartalmazó felszólalások, eszmecsere előzték meg. A bizalmi dolgozótársaitól kapott megbízásnak eleget téve és meggyőződésből szenvedélyesen érveltek a módosítási javaslat mellett és ellene is.

Az állásfoglalások összegzése

A középfokú postaszerveknek a társadalmi vitákon az egész módosítási javaslat véleményezése mellett öt kérdésben konkrétan kellett állást foglalniuk. Ezek:

- a képesítési fokozatok módosítása,
- a rangrendszer korszerűsítése vagy megszüntetése,
- a fokozati díj és
- a képzettségi díj megszüntetése,
- a gyakorlati idő számításának módja.

A képesítési fokozatoknál a következő három javaslatot kellett véleményezni:

- vonjuk össze a IV. és az V. fokozatot,
- fordítsuk meg a szakcsoportok számozását,
- a korcsoportok száma 5 legyen.

Mindhárom javaslat célja az volt, hogy bérrendszerünk minél jobban közelítsen a népgazdaságihoz.

A középfokú postaszervek közül:

- egyetértett a javallatokkal 20, azaz 58,8 százalék;
- nem nyilvánított véleményt 11, azaz 32,5 százalék.

Ezek a postaszervek valamennyien a rangrendszer megszüntetése mellett foglaltak állást, így a belső összetevők változtatásában feleslegesnek tartották, hogy állást foglaljanak;

— tartózkodott kettő, mivel speciális bérrendszert alkalmaznak;

— egy postaszerv ellenezte a javaslatokat.

A rangrendszerrel kapcsolatban két lehetőség volt:

- a korszerűsítés, vagy
- a megszüntetés lenne-e a célszerűbb?

Valamennyi módosítási javaslat közül ez volt az, amellyel a legtöbb postaszerv egyetértett.

A vélemények megoszlása:

- megszüntetését kérte 29 postaszerv, azaz 85,3 százalék;
- korszerűsítését javasolta egy;
- tartózkodott kettő (a spe-

ciális bérrendszert alkalmazó);

— fenntartása mellett szavazott két postaszerv.

A fokozati díj megtartását, illetve megszüntetését kísérte a legélénkebb vita. A vélemények gyakran eltérő álláspontokat tükröztek, amit a szavazati arányok is bizonyítanak.

A posta összlétszámának körülből háromnegyedét foglalkoztató tíz igazgatóság közül mindössze háromnál szavazott a bizalmi többsége a fokozati díj megszüntetése mellett. A kisebb középfokú postaszerveknél ez az arány sokkal jobb. Ebben a helyzetben a középfokú postaszervek szavazati aránya — az előző témák szavazati arányaitól eltérően — nem tükrözheti reálisan a dolgozók állásfoglalását. Feltétlenül szükséges volt olyan számítást is véggezni, amely figyelembe veszi a postaszervek nagyságát. E számítás eredménye: a dolgozók

- 54,5 százaléka a fokozati díj jelenlegi rendszerének megtartása,
- 44,6 százaléka a megszüntetés mellett szavazott, s
- 0,9 százaléka tartózkodott.

A dolgozók többsége a fokozati díj eltörlésében eddigi jogainak csorbítását, egy biztos bérpolitikai elem elvesztését látja. Bérezési, bérfelesztési gyakorlatunkkal kapcsolatosan még sok egyéb észrevétel, vélemény is elhangzott. Ez kritika, amelyre figyelni kell, mind a szakszervezeti tisztviselők, a bizalmi felfelé, mind a gazdasági vezetőknek.

A tapasztalatokat bérigazgatási gyakorlatunkban hasznosítani kell. A döntések demokratizmusát, nyitottságát fokozni, a „miért”-ek megismerését, megértését és elfogadását erősíteni kell. Ennek megvalósítása céljából erősíteni kell a tájékoztatást is.

A szavazati arány azt is mutatja, hogy 1981-hez képest megkétszereződött azoknak a dolgozóknak a száma, akik egyetértettek a fokozati díj megszüntetésével.

A vitákon tapasztalataikkal erősítették azokat az érveket, amelyek az eltörlést indokolják. Úgy ítélték meg, hogy így elkerülhető lenne a „kötelező bér-emeléssel” egyes esetekben keletkezett feszültség, nagyobb lenne a lehetőség az alapbereknek a teljesítménnyel arányos differenciálására.

Az összesített szavazati arányok szerint tehát a fokozati díj megtartása és megszüntetése is megközelítőleg ugyanannyi dolgozó ellenvéleményével találkozhat. Ezért áll nehéz döntés előtt a Postások Szakszervezetének Központi Vezetősége.

A képzettségi díjnál arról kellett véleményezni, hogy megmaradjon-e a 100 forint?

A társadalmi vita a korábbi évek kollektív szerződési vitáin

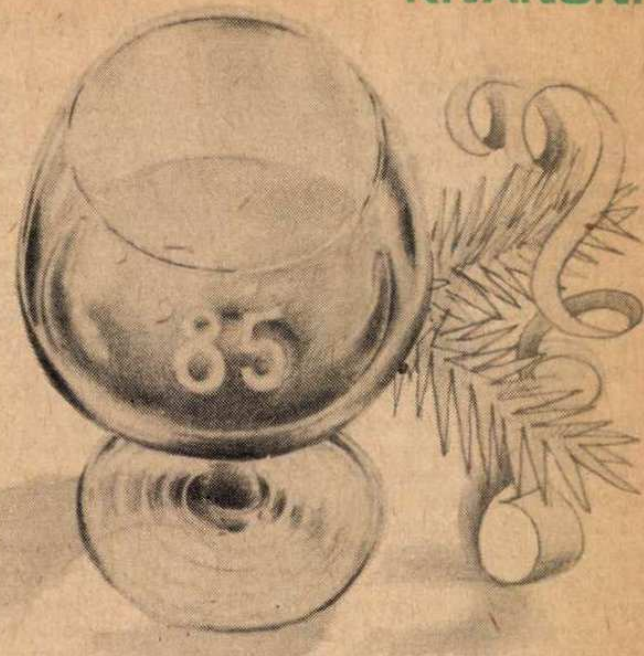
XXIX. ÉVFOLYAM

12. SZÁM

1984.
DECEMBER

ÁRA: 1,50 FORINT

MINDEN OLVASÓNKNAK
BOLDOG ÚJ ÉVET
KÍVÁNUNK

ban, másik részére írásos állásfoglalást kapnak a középfokú postaszervek.

A felvételek közül a legjellemzőbbek voltak;

• egyes fizikai munkakörök besorolásánál a postaszervek a munkafeltételi fokozatok emelését kérték.

Az új besorolási rendszer a fizikai munkakörök munkafeltételi fokozatainak meghatározásához 9 tényező vizsgálatát, s valamennyi tényező háromfokozatú minősítését írja elő. Az értékelés eredményekénti összesített pontszámok meghatározzák a munkakör munkafeltételi fokozatát. A felmérést és értékelést tartalmazó munkaköri tükrök pontosítása folyamatban van. Ennek befejezése után a Magyar Posta a tükröket a Postaügyi Értesítőben jelenteti meg. Valamennyi ilyen felvételre tehát az érdekeltek ezzel konkrét választ kapnak.

• A vezető I. és vezető II. besorolás postaszervek kategóriája szerinti alkalmazása. E kérdésben az átszervezés végrehajtása után célszerű dönteni.

• Sokan észrevételezték az érintettek közül az ügyintézői besorolás feltételeinek szigorítását, egyes munkakörök ügyviteliként való besorolását.

A besorolás alapja a tevékenység. A központi rendelkezés (5/1983. (XI. 12.) ME számú rendelet) szerint az ügyviteli foglalkozásokhoz kell besorolni a „nyilvántartókat, irat- és rajztárosokat, gyors- és gépirókat, könyvelőket, gépkönyvelőket, bérelszámolókat, pénztárosokat és az ezzel egyenértékű munkaköröket.” Vezetőiket szintén, s alapbérüket 10 százalékkal felemelt alsó és felső határok között kell megállapítani.

Jogos volt az észrevétel a „Társadalombiztosítási kifizetőhelyi ellenőr” munkakörnél, így ezt ügyintézőnek sorolták be.

• Néhány hiányolt munkakörrel (pl. belföldi számlázó, vízvezeték-berendezésigérszerelő stb.) a besorolás kiegészült.

• Javaslatokat tettek a dolgozók olyan kérdésekben is, amelyekkel a módosítás keretében nem terveztünk foglalkozni. Ilyenek pl. a pénzkezelési pótlék további finomítása, a hírlap-kézbesítői bérrendszer elemeinek változtatása.

A pénzkezelési pótlék feszültségpontjainak vizsgálatát napirenden tartjuk. A hírlap-kézbesítői bérrendszer felülvizsgálata szintén folyamatban van.

A társadalmi viták összegzéseket megállapíthatjuk, hogy eredményes vitát zártunk le. A bérrendszer korszerűsítésére irányuló javaslatok többségét a dolgozók támogatták, azokkal egyetértettek. A vitára, a dolgozók véleményezésének megismerésére szükség volt a döntéshez; a dolgozók ezt igénylik is a mozgalomtól, amelytől a jövő-

ben sem lehet eltekinteni. A viták lefolytatására — sajnos — ismét kevés volt az idő, éppen ezért külön elismerésre méltó az a hozzáállás, amelyet a vitában részt vett dolgozók és a vitát lefolytató szakszervezeti és szakmai vezetők tanúsítottak.

A központi vezetőség határozata

A viták tapasztalatait és a kollektív szerződés módosítását a Postások Szakszervezetének Elnöksége 1984. december 12-én, a központi vezetőség 13-án vitatta meg.

Mindkét fórum aktivitása, vitakészsége, hangulata hasonlított a bizalmi testületi ülésekéhez.

A központi vezetőség megállapította, hogy a vitákon elhangzott észrevételek, javaslatok többsége beépült a módosításba.

A bérrendszer speciális postai elemeinek módosításával kapcsolatban — a dolgozók véleményének és összesített szavazatának figyelembevételével, valamint az indokok mérlegelésével — a következők szerint foglalt állást:

- a rangrendszer szűnjön meg;
- a 100 forint képzettségi díj szűnjön meg. Helyette a struktúrávaltozás anyagi elismerésének korszerűbb formáját célszerű kialakítani;
- a fokozati díj jelenlegi rendszere (7 fokozattal) maradjon meg. A VII. öt éves tervre szóló kollektív szerződés előkészítése során indokolt felülvizsgálni, hogy mely kérdések szabályozását célszerű — az önállóság erősítése végett — a középfokú postaszervek hatáskörébe utalni. E komplex értékelésen belül megvizsgálható a fokozati díj kérdése is;
- a postán kívüli munkaviszonyok beszámításánál szintén maradjon meg a jelenlegi szabályozás, illetve a gyakorlat.

A kollektív szerződésnek 1985. január 1-vel történő módosításában — a fokozati díj kivételével — a központi vezetőség a Magyar Posta elnökének döntésével egyetértett.

A módosítás kihirdetését követően kezdődik meg az a nagy munka, amelynek során valamennyi dolgozó besorolását felül kell vizsgálni, és a változásról a dolgozókat értesíteni kell. A helyi szakszervezeti szervek e munkát kísérjék figyelemmel, s a szakapparátus számára — a zökkenőmentes végrehajtás céljából — adjanak segítséget, támogatást.

Tóth Pálné

Több családos beutaló 1985-ben

Eredmények és célok az üdültetésben

Az üdülésről télen nem szokás beszélni — mondják sokan, nálunk a köztudatban ugyanis jó ideig a szabadság egyetlen kellemesen eltölthető időpontja a nyári kánikula néhány hete volt. Mi most mégis éppen a leghidegebb évszak kezdetén szólnunk arról, milyen üdültetési munka folyik a Postások Szakszervezetén belül, hogyan sikerült gazdálkodni ebben az évben az olyan kincset jelentő üdülőjegyekkel, s milyen gondok nehezítik az alapszervezetek és a központi vezetőség ilyen jellegű munkáját. Nemcsak a számvetés folyik ugyanis ezekben a hetekben, megkezdődött a felkészülés az új évre, az új nyárra — illetve, mint az gazdasági, társadalmi és vállalati méretekben célszerű lenne, s az emberek kikapcsolódását is jobban szolgálná —, az egész éves üdültetési program megvalósítására.

Németh Istvánnét, a Postások Szakszervezetének szociálpolitikai csoportvezetőjét kérdeztük: hogyan értékeli az idei tevékenységet?

— Gyakran mondjuk, ez az év nem volt könnyű, hozzátehetném, az üdültetési munkában sem. Gondoktól indultunk. A postás dolgozók kedvelt balatonalmádi üdülője a további üzemelésre alkalmatlanná vált, a felújítást, korszerűsítést nem lehetett tovább halasztani — ezek a munkálatok most folynak. Másutt kellett tehát lehetőségeket keresnünk. 22 és fél ezer dolgozónk üdültetéséről kellett gondoskodnunk. Részben más vállalatok különböző üdülőiben, részben különböző más létesítményekben, például magánpanziókban kerestünk megfelelő helyet, s végül sikerült a saját magunk elé tűzött programot megvalósítani, vagyis ugyanennyi ember számára kellemes pihenést nyújtani.

— Mintegy 8500 dolgozónak tudtunk 1984-ben SZOT-beutalót adni, a vállalati központi elosztású üdülőkben 5800 dolgozónk kapott helyet, a többiek pedig a különböző postaszervek kisebb üdülőiben töltötték szabadságukat.

— Volt-e idén változás a korábbi helyzethez képest, módosult-e az üdülőjegyek elosztása?

— 1984-ben a SZOT módosította az üdültetési szabályzatot, kedvezőbbekké váltak a feltételek, nagyobb önállóságot,

ugyanakkor nagyobb felelősséget kaptak e munkában a szakszervezeti bizottságok. A legfontosabb az volt: az üdülőjegyek elosztásánál érvényesüljön a demokratizmus; jobban figyeljenek az egyes rétegekre — a munkásokra, a nagycsaládokra, a gyermeküket egyedül nevelő szülőkre —, s segítsék őket. E segítségnek két formája is van, egyrészt anyagilag (például az alacsony jövedelműeknek térítést adhat a szakszervezet), másrészt az üdültetési utalványok odaítélésével, amely szintén csökkenti a kis jövedelmű, vagy nagycsaládok dolgozóinak kiadásait a nyaralásnál. S mindenütt felhívtuk a figyelmet: ne csak azok kapjanak beutalót, akik sorbaállnak érte, akik jelentkeznek, hanem keressék meg azokat az embereket, akik gyakran egy élet szorgalmas munkájával a hátuk mögött itt élnek közöttünk, de szerénységből, vagy más ok miatt soha nem keresik fel a szakszervezeti bizottságot.

A szakszervezeti mozgalom feladata tehát az is, hogy ezekre az emberekre figyeljen. Minden szakszervezeti bizottságnak kötelessége, hogy évente legalább egyszer beszámoljon az üdültetési munkáról; ha jól szervezték meg a jegyek elosztását, ha alaposan körülnézték a munkahelyi kollektívában, ha foglalkoztak az emberekkel, ez a beszámoló örömteli kötelesség lehet.

— A postás dolgozóknak hány százaléka jut évente beutalójegyre? Milyen gondok nehezítik az üdültetési munkát?

— A szakszervezeti taglétszám több mint 83 ezer, tehát családtagjaikkal együtt — 26-27 százalkékuk — részesülhet évente e kedvezményben. A gondok között talán az első és a legnagyobb: az évek óta nagyon sok pénzbe kerülő fejlesztésekkel elértük, hogy több helyünk van dolgozóink számára, a családos üdültetési formában azonban még mindig kevés a lehetőség. Ezt minden taggyűlésen szóvá teszük az emberek, s nem alaptalanul.

— A dolog másik oldala viszont az, hogy még a meglévő lehetőségeinket sem használjuk ki olyan mértékben, ahogyan lehetne. Nagyon sokan szeretik a hegyeket például, a SZOT-üdültetési lehetőség a hegyvidékeken korlátozott, viszont a zirc-tündérmajori gyermeküdü-

lőnk területén levő téli üdülőt épületek kihasználtsága lényegesen kisebb, mint amilyen lehetne. A környezet gyönyörű, télen kiváló síelési lehetőség van ezen a vidéken, s bár önelátásra kell berendezkedni a téli hónapokban, ehhez minden lehetőség adva van. Az év végi ünnepek kivételével nem túl sok a jelentkező, pedig mindenkinek, legfőképpen azoknak, akik poros, egészségtelen munkahelyen dolgoznak, nagyon jó pihenési lehetőség lenne.

— Az üdültetési munka gazdasági oldala: a postás üdülők üzemeltetése a jóléti és kulturális alaptól történik, s bizony érezzük az áremelkedések hatását. 1984-ben több mint 61 millió forintot fordított a posta csak a vállalati üdülők fenntartására. (Ez az összeg tavaly 52 millió volt.) Sikerült viszont elérnünk, hogy az üdülők megfelelően az igényeknek, nagyon jó körülmények között pihenhetnek itt a dolgozók.

— 1985-ben jelentős előrelépés várható a családos üdülésben. Elkészül, és augusztustól üzemel a boglárlelei üdülő, amit a posta a SZOT-tal közösen épített, s a szerződés értelmében húsz éven keresztül a helyek ötven százaléka a miénk. Egyszerre itt 100 postás család üdülhet. Az építési költség 250 millió forint. Nagyon kedvezőnek tartjuk, hogy sikerült elérnünk: a szakmai szakszervezetek között a második helyre kerültünk a SZOT-üdülőjegyek részarányánál. Vállalati kategóriában is lesz újdonság: 1985-től már fogadja a vendégeket Mátraházán a húsz férőhelyes üdülők; jelenleg itt átalakítási munkálatok folynak. (Ez is egész évben fog üzemelni.) Gondolunk a gyerekekre is: jövőre e területen is jobb lesz a helyzet. Idén Vasváron és Fonyódon technikai okok miatt nem tudtuk a postás gyerekeket fogadni, jövőre viszont mindkét létesítményben jó körülmények között, kellemes környezetben várjuk őket. Balatonszabadban is feljuttatjuk a régi épületet, itt is javul tehát a színvonal. S még egy jó hír: változatlanul dolgozónk rendelkezésére áll a gárdonyi kemping. Ez a közkezdelt nyaralási lehetőség az idén már sokkal szervezettebb volt, mint korábban. Ezt a formát továbbfejlesztve az orfűi tó mellett tervezzük egy hasonló létesítményt,

kialakítására már folynak a munkálatok.

— Miben segíthetnek a szakszervezeti bizottságok, hogy az üdültetési program a céloknak és a terveknek megfelelően alakuljon?

— Az elő- és utószezon beutalóit sokkal gondosabban kell elosztani. Közismert, hogy a télen igénybe nem vett helyeket is ki kell fizetnünk, s a magunk pénzét költjük így hiába. Meg kell és meg is lehet találni azokat a dolgozókat, családokat, akik szívesen pihennek a hűvösebb hónapokban, s az olyan kisjövödelműket, akik számára fontos az üdülés, anyagilag is kell segíteni ebben. Úgyesen gazdálkodhatnak a szakszervezeti bizottságok az utazási költségeket csökkentő lehetőségekkel is, a kétszáz forintos SZOT- és vállalati utalványból akár többet is adhatnak egy-egy rászorulóknak. S feladatok várnak az szb-ekre a gyerek-gyógybeutalók fokozottabb felhasználásánál is. A szülők, úgy tűnik, nem nagyon veszik igénybe ezt a formát, meg kell tehát keresniük a bizalmiakkal azokat a családokat, amelyeknél a gyerekek élete könnyíthető meg az iskolaév közbeni, pihenési és egyben tanulási lehetőséget nyújtó gyógybeutalók adásával.

— A szociálpolitikai csoport az eddigi hagyományokhoz híven beszámolt a Postások Szakszervezete elnökségének az üdültetési munkáról, s a területi üléseken közösen határoztuk meg a további feladatokat. Az elnökség november végén jóváhagyta a jövő évi üdülőjegyek elosztását, s a területi szakszervezeti bizottságok folyamatosan kapják azokat. Ahol az átszervezés miatt létszámmozgás várható, ott később adjuk ki a beutalókat, az új létszámnak megfelelően.

— Nagyon fontos, hogy az üdültetés színvonala ne romoljon. Az ellátási, étkezési normák emeléséről is döntött az elnökség, s felhívta a figyelmet egyes üdülők technikai feltételeinek további javítására. Az már viszont közös érdekünk, hogy óvjuk, becsüljük meg mindazt, amit e nagyon sok pénzből, s sokak körületekintő munkájából sikerült eddig felmutatnunk — használjuk ki megfelelően üdülőinket, s vigyázzunk rájuk — magunknak tesszük, a magunk pénzéből gazdálkodunk.

RÁCZ JUDIT

A CGIL vezetőinek látogatása hazánkban

Az 1984. évi nemzetközi területeknek megfelelően november 19–23. között olasz szakszervezeti küldöttséget fogadtunk hazánkban. A 4 tagú küldöttség, amelyet *Gianfranco Testi* főtáskár vezetett, a haladói irányzatú országos központhoz, a CGIL-hez tartozó, mintegy 50 ezer olasz postás és távközlési dolgozó képviselésében jött Budapestre.

Tanulmányozták szakszervezetünk munkáját, jog- és hatáskörét, ismertek a magyar postások élet- és munkakörülményeivel. Meglátogatták a Rabinovits utcai postás gyermekintézményt, a Tudakozó és Névsorszerkesztő Hivatalt, a debreceni postás oktatási intézményt. Tartózkodásuk alatt rövid tájékoztatást adtak az olasz szakszervezetek működéséről, fontosabb céljairól, harcaikról.

Az olasz postásokat tömörítő szervezettel 1961 óta tartunk rendszeres kapcsolatot. 1983-ban a postások szakszervezete egyesült a távközlési dolgozók szakszervezetével, s azóta új néven (FILPT-CGIL), új vezetőséggel, megnövekedett taglétszámmal működik tovább. Az újonnan létrejött szer-

vezettel most első esetben folytattunk tapasztalatcserét. A küldöttség tagjai nagy érdeklődést mutattak politikánk, gazdasági eredményeink, történelmünk iránt.

Látogatásukat, tapasztalataikat hasznosnak értékelték. Elismeréssel szóltak szakszervezetünk azon erőfeszítéseiről, amelyeket a postások életszínvona-

lának, munkakörülményeinek javítása céljából végzünk.

Vendégeink elmondották, hogy egyik fontos közeli céljuk és feladatuk a munkahelyi szintű szakszervezeti egységek megteremtése. E munkájukhoz a kerésüknek megfelelően — mi magyarok is hozzájárulunk azzal, hogy folytatjuk az olasz és magyar postás dolgozók kö-

zött már hagyományossá vált csoportos csereüdültetéseket, tapasztalatcseréket. Ezekben a csoportokban az olasz szaktársak szakszervezeti hovatartozástól függetlenül részt vehetnek, ily módon elősegíthetjük egymáshoz való közeledésüket, egymás nézeteinek jobb megismerését és megértését.

Rendszeres kapcsolat a veteránokkal

1984. november 13-án találkoztak a Postás Művelődési Ház dísztermében a vöröskatonák, szakszervezeti veteránok és a Szocialista Hazáért Erdemrenddel kitüntetettek. A résztvevők megemlékeztek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 67. évfordulójáról, felidéztek régmúlt idők eseményeit, a fiatalágukat. Ebben segített a VI. számú postás óvoda nagycsoportosainak szép, összefogott, az ünnephez igazodó kísértésű műsora is, amely után a gyerekek maguk készítette ajándékokat adtak át a veteránoknak egy-egy kedves szó kíséretében, akik sok-sok tapssal, mosollyal, simogatással mondtak köszönetet. Az ünnepséget záró Internacionálét csillogó szemmel, felszabadultán, együtt énekelték. A megemlékezést ebéd és baráti beszélgetés követte. Találkoznak ugyan időnként, mégis sok a mondanivalójuk az elmúlt időszak eseményeiről.

A jövő is szóba kerül. Fel kell készülni az ismételt együttes találkozásra, mely a Postások Szakszervezetének székházában lesz a Tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulóján. Ki

legyen az, aki mondja a beszédet, aki koszorúz, mert addig már nem találkoznak.

Megbeszélték a tavaszi közös kirándulást, s hogy útba ejtsék-e a miskolci csata emlékeztető helyeit — Felsőzsolcát, Ongát, Gesztelyt —, hiszen hosszú az út, fárasztó már a többszöri le- és felszállás. A döntésre még van idő, hiszen a találkozást csak márciusban lesz, de az állandó kapcsolattartás a szakszervezet központjával addig is megvan, nemcsak telefonon, személyesen is. Szakszervezetünk központja évközben minden veterán elvtársat felkeres, meglátogat, hogy napi gondjait ismerje, s ha szükséges, idejében segíthessen. Természetesen külön figyelmet fordítunk az olyan betegekre, akik már képtelenek lakásukat elhagyni és közös találkozásokon részt venni.

Feladatunk a jövőben is az, hogy a rászorulóknak időben nyújtsunk segítséget és a közös találkozásokra kellemes, emlékeztető együttlétet teremtsünk azok számára, akik értünk, a máért küzdöttek.

Dr. Németh Adalberta

KITÜNTETÉSEK

Szakszervezetünk elnöksége — a Népszava Lap- és Könyvkiadóval egyetértésben — a 66. sajtónap alkalmából a Népszava terjesztésében kiemelkedő munkát végzettek közül

Szakszervezeti Munkáért arany

fokozatú kitüntetésben részesítette dr. Lénárd Lászlóné mehv vezetőhelyettes (Szeged 1 postahivatal),

Szakszervezeti Munkáért oklevelet

kapott *Ferenzi Jánosné* számadás-felülvizsgáló (Miskolc 1 postahivatal), *Gabula Andrásné* szervezési csoportvezető (Budapesti Hírlapterjesztési Üzem), *Horváth József* szervező (Szeged 1 postahivatal), *Seregi Jánosné* piackutató (Tatabánya 1 postahivatal) és *Takács Andrásné* terjesztési előadó (Debrecen 1 postahivatal).

Elnökségi alapszervi titkárok tanfolyama Miskolcon

Szakszervezetünk elnökségének határozata értelmében 1984. október 29. és november 2. között az elnökséghez tartozó alapszervezetek titkárai egyhetes továbbképző tanfolyamon vettek részt.

A szép környezetben található Borsod megyei szmt miskolcizolcai oktatási bázison nagyon jó elhelyezést kaptak a hallgatók, két- illetve háromágyas szobákban.

A tanfolyami előadások és a gyakorlati foglalkozások első sorban a továbbképzést szolgálták, de emellett arra is lehetőség volt, hogy a posta szervezet-korszerűsítésével kapcsolatos elképzeléseket valamennyi hallgató megismerje, és az érintett szervek szb-titkáraival megbeszélve közösen lehetett kialakítani a szakszervezeti bizottságok ezzel kapcsolatos feladatait.

A szociál- és a gazdaságpolitikai témák feldolgozását elősegítette az oktatási központ videóberendezése is, melyen keresztül a SZOT vezetőinek előadásait nézhették és halgathatták meg.

Az általános tájékoztatás mellett sajátos postai feladataikat a központi vezetőség titkárának és osztályvezetőinek az előadásából ismerhették meg a

hallgatók. Az előadások után a konzultációs foglalkozások keretében lehetett a felmerülő kérdéseket, a szakszervezeti bizottságok előtt álló feladatokat megvitatni. A gyakorlati foglalkozásokon a szakszervezeti munka tervezésével, a munkaterv készítésével foglalkoztunk.

A tanfolyamon tanultakat, illetve a szakszervezeti munka gyakorlatában alkalmazandókat szellemi totóval is felmértük. Az eredmények szóródása, és az, hogy csak három hallgató ért el tizenhárom találatot, azt bizonyítja, hogy maradt még tennivaló, amit a következő tanfolyamon célszerű beépíteni a tematikába.

A résztvevők egyöntetű véleménye az, hogy a tanfolyam eredményes volt. A hasznos és aktuális ismereteken kívül nagyra értékelték azt, hogy ebben az összetételben — az elnökséghez tartozó alapszervi titkárok — együtt lehettek, s az öt nap alatt kötetlen formában, jó hangulatban vitakozhattak. Megbeszélték közös gondjait, megismerhették egymás munkamódszerét, s egyúttal a feladatok maradéktalanabb megoldásához több gyakorlati tapasztalatot gyűjthettek.

RABI JÁNOS

Szabályozás saját hatáskörben

A postaszervek munkaverseny-szabályzatainak vitái

„Döntés a munkahelyen”, ír-
tuk az új postai munkaverseny-
szabályozás mottójaként júniusi
számunkban. Most az október-
novemberben lefolytatott viták
tapasztalatai alapján azt szeret-
nénk röviden bemutatni, ho-
gyan sikerült, vagy hogyan
nem, az új szabályozás alapel-
vét, a helyi sajátosságoknak
legjobbhan megfelelő megoldá-
sokat a postaszervek munka-
verseny-szabályzataiban meg-
valósítani.

Ami a legfontosabb: az új
szabályozás nyomán „teljes kö-
rűvé” vált a postaszerveknél a
decentralizált értékelési és elis-
merési rendszer.

Az idézőjel nem véletlen.
Az teljes körűvé válás any-
nyiban igaz, miszerint minden
olyan postaszervnél megvaló-
sult, amelynél a szervezeti szak-
mai tagoltság azt a jelenlegi ál-
lapot alapján indokolta. Megíté-
lésünk szerint a szervezetmódo-
sítás szerinti új felállásban bő-
vülni fog ezen postaszervek kö-
re.

Az idézőjel másik oka, hogy
egy-egy postaszerven belül mi-
lyen mélységig történt meg a
decentralizálás. Itt az önállóság-

ból eredően már adódtak eltéré-
sek. Van, ahol a brigádok szá-
ma alapján húztak határvona-
lat. Például öt, illetve több brig-
ád esetén saját hatáskör, ez
alatt központi értékelés. A má-
sik, a jellemzőbb megoldás a
szervezeti egységek besorolása
szerint történt, mint például a
hivatalok esetében az osztályba
sorolás alapján, függetlenül a
brigádok számától. Ez a megol-
dás több területen vitát is kivál-
tott, mivel a brigádok száma
egy-egy osztályon belül is válto-
zó a hivataloknál, és ahol már
egy brigádnál több van, ott
több helyen igényelték a saját
hatáskört.

Eddigi tapasztalataink alap-
ján — hiszen jó néhány posta-
szerv már évek óta decentrali-
zált értékelést végez — vélemé-
nyünk, hogy a jogkörrel való
élés gyakorlata legyen elősor-
ban a mérce a hatáskörleadás-
ban. Hosszú távon ez a legru-
galmasabb megoldás.

A következő téma, amiről
szólni kell: az értékelés rend-
szere, módszerei. A jogkörle-
adás gondolata az egyszerűsíté-
s, a bürokratikus gyakorlat
felszámolásának igényével szü-

letett. Az új szabályzatok alap-
ján úgy látjuk, hogy ez csak kis
mértékben valósult meg. Így
most már csak egy remény ma-
radt, hogy a napi gyakorlat fog-
ja az egyszerűbb, kevesebb
írást, adatot igénylő értékelési
módszereket kikényszeríteni.
Egy biztos, hogy ez nem a bri-
gádokon múlik, ők még a bri-
gádnapló megírása helyett is
sokszor inkább dolgoznak.
De a végrehajtott szervezeti eg-
ységek — üzemek, hivatalok —
versenyfeltételeinél is ez a hely-
zet. Néhány helyen a munka-
versennyel kapcsolatos adat-
szolgáltatás — komplexitásánál
fogva — jobb belátást ad a terü-
let munkájába, mint az előírt
szakmai adatszolgáltatás, a
pontosztásos rendszerek tovább-
éléséről nem is beszélve. Re-
méljük, jó példával tudunk
módon kialakítás, illetve a
postaszervek új, 1985-ben meg-
jelenő verseny-feltételrendsze-
rével.

Túl nagy vitát nem váltott ki,
de az önállóság eredményeként
többféle megoldás született az
elismerési, kitüntetési formák
odaítélésénél a fokozatosság el-

vének megvalósítására. Ha
még emlékeznek olvasóink, az
új szabályozást megelőző bri-
gádfvezetői tanácskozásokon —
az országosan is — megfogal-
mazódott az eredményorientált
elismerési rendszer iránti
igény. Ezt a postai szabályozás
úgy valósította meg, hogy kiik-
tatott egy lépcsőt a korábbi elis-
merési rendszerből, és a maga-
sabb kitüntetési formákat —
eredményalapon — könnyeb-
ben elérhetővé tette.

Talán egy példával célszerű
ezt érzékeltetni. A régi szabá-
lyozás szerint a posta kiváló bri-
gádja címet jó esetben hét év
folyamatos és kiemelkedő telje-
sítménye alapján lehetett el-
nyerni. Ilyen pozícióval azon-
ban csak egy-két postás kollek-
tíva dicsekedhet, a gyakorlat a
10 éves várakozási átlagot muta-
tatta. Az új szabályozás — az
eredményesség alapján, és ezen
van a fő hangsúly — már a ne-
gyedik évben lehetőséget ad er-
re.

Most a postaszervek szabá-
lyzatai több területen konzerválni
igyekeznek a korábbi, általunk
és a versenyben részt vevők ál-
tal már egyszer korszerűtlen-
nek, az ösztönzés elve ellen ha-
tónak ítélt megoldásokat. Példá-
ul az új brigádelismerési for-
mát, az igazgatóság (üzem, hi-
vatal stb.) kiváló brigádja címet
szigorúbb feltételhez kötik,
mint a postai szabályozás a Pos-

ta Kiváló Brigádja címet, pedig
ez mindenképpen magasabb el-
ismerés az előzőnél. Olyannal is
találkoztunk, hogy a postai sza-
bályozáshoz képest saját hatás-
körben szigorúbb feltételeket
szabtak a magasabb kitünteté-
sekre történő javaslatlételnél.
A szigorúsággal talán nem len-
ne baj, ha az az eredményorien-
táltságot szigorítaná, és nem
pusztán adminisztratív megol-
dásnak látszana. Hogy mégis
keves helyen kerekedett ebből
vita, az talán annak a követke-
zménye, hogy a postai szabá-
lyozás későn, szeptemberben je-
lent csak meg a PoÉ-ban
(1984/35. szám). és így széles
körben még kevésbé válhatott
ismertté.

A vitát a legtöbb helyen az
anyagi elismerés kérdése vál-
totta ki. A tavasszal lezajlott
KSZ-viták óta közismertté vált,
hogy a munkaverseny különbö-
ző formáiban elnyerhető kitün-
tetésekkel járó anyagi elismeré-
sek — a kiváló dolgozó cím ki-
vételével — pozitív irányba mó-
dosultak. Ez mindenképpen az-
zal járt, hogy a testületeknek
mérlegelniük kellett, mennyi-
vel kívánnak többet fordítani a
munkaversenyben elért ered-
mények jutalmazására. Igen
változatos kép alakult ki, hiszen
eddig is nagy szórást mutatott a
munkaverseny-jutalmakra kifizet-
ett összeg az egyes posta-
szerveknél.

Mindenképpen pozitívan ér-

tékelendő, hogy sehol sem saj-
náltak a testületek a közös
kasszába nyúlni abból a célból,
hogy a kiemelkedő teljesítmé-
nyeket anyagilag jobban el le-
hessen ismerni.

Több postaszerv dicsegetes
módon úgy is igyekezett a moz-
galom munkahelyi jellegét erő-
síteni, hogy a bronz, az ezüst és
az arany brigádelismerésekkel
járó jutalmak mértékének töl-
ig-on belüli meghatározását is
az elismerést odaítélő kollektí-
vára bírta. Megítélésünk szer-
int ez a megoldás a követel-
ményben is javulást fog hozni,
mivel az egymás munkáját jól
ismerő kollektívák fognak dön-
teni a vállalásoktól kezdve az
elismerésig minden kérdésben.
Remélhetleg a magasabb ki-
tüntetésre történő javaslatlété-
nél is pozitív lesz a hatás, s így
a munkaversenyben elnyerhető
kitüntetések erkölcsi része új-
ból erősödni fog.

Rövid kitekintésünkben most
csak néhány lényegi, illetve vi-
tát kiváltó kérdésre térünk ki,
és mint észrevehették, nevek
nélkül tettük mindezt. Részlete-
sebb, mélyebb, névre szóló
elemzést csak a munkaverseny-
szabályzatok, viták alapján tör-
ténő véglegesítése után végez-
hetünk, és arról sem feledke-
zünk meg, hogy egyúttal új
postaszervek szabályzataiba is
betekintést adjunk.

Mészáros József

Mit várunk az ösztönzőbér bevezetésétől?

Előlegezett bizalom a műszaki fenntartó szolgálatnak

A fenntartási tevékenység
hosszú ideje központi kérdés
a postán. A gond sokoldalú: ela-
vult eszközök, hálózatok soka-
sága, létszám, illetve kapacitás-
hiány, a fenntartásianyag-ellá-
tás hiányosságai, ütemtelensé-
ge, munkaszervezési gondok,
nemritkán morális kérdések, s
a sor még hosszan folytatható.

A hírközlés hön óhajtott
gyorsabb ütemű fejlesztésének
mindentkori lehetőségei túlnyúl-
nak a postán, népgazdasági ösz-
szetevői vannak. A meglévő be-
rendezések üzemképességének
fenntartása, javítása, a hibák
gyors, szakszerű elhárítása — a
meglévő objektív akadályok
mellett is — elsősorban belső
ügyünk. Ezért tűzte ki elsődle-
ges célként a fenntartási mun-
ka színvonal javítását, és eh-
hez a feltételek fokozatos meg-
teremtését már az V. és még in-
kább a VI. öt éves tervünk.

Mindenki előtt ismert, hogy
ez a terület különösen Budape-
sten, de vidéken is nagy létszám-
hiánnyal küzd. Ez a létszám-
hiány összefügg a posta megíté-
lésével, a postához hű, nagy
szakmai ismeretekkel rendelke-
ző szakembergárdia kiöregedé-
sével, a nem kielégítő munka-
erő-gazdálkodási és utánpótlás-
nevelési tevékenységünkkel, a
kedvezőtlen munkakörülmé-
nyekkel és munkaidő-beosztás-
sal, és végül, de nem utolsósor-
ban a bérhelyzettel, illetve eh-
hez szorosan kapcsolódva a
népgazdaság egyéb területei-
nek elszívó hatásával. Abban
mindenki egyetértett, hogy sok
egyéb feltétel mellett az előrelé-
péshez javítani kell e réteg bé-
r helyzetét is. Az alapvető kérdés
az volt: hogyan történjen ez?

A korábbi évtizedek országos
bérelosztási gyakorlata — eltérő-
en a hirdetett elvettől — a ni-
vellációt, a középszerűséget jut-
tatta érvényre. A teljesítményt,
az egyéni képességet és készsé-
get nem, vagy csak csekély
mértékig értékelték a kialakult
bérék. A dolgozók kisebb-na-
gyobb kollektívái egyértelműen
megfogalmazták azon igényü-
ket, hogy a keresetekben jüs-
son kifejezésre a munkavégzés-
ben a kollektívák által is tudott
és elismert különbség. Ezzel
egyidejűleg a közvetlen munka-
helyi vezetők szorgalmazták an-
nak lehetőségét, hogy a felada-

tok hatékonyabb ellátása céljá-
ból ösztönző eszközöket kapja-
nak. Az egybehangzó vélemé-
nyek a teljesítményekkel össz-
hangban levő, ösztönző bére-
zési forma kialakítását igényel-
ték.

Elérendő célok

A munka 1981-ben indult. El-
sődleges feladat az ösztönzővel
elérendő cél egyértelmű megfo-
galmazása volt. Ez röviden: a
követelményrendszer komplex
módon juttassa érvényre a
fenntartás eredményességének
növelését, az üzemviteli tevé-
kenység színvonalának emelé-
sét, a szolgáltatás minőségének
javítását.

Ösztönözzön:

● a tervszerű megelőző kar-
bantartás maradéktalan elvég-
zésére,

● a munkaidőalap kihasználá-
sára,

● a minőségi mutatók javítá-
sára,

● a közönségkapcsolat javítá-
sára (hibaelhárítás),

● a szolgáltatás eredmé-
nyességének növelésére.

Az ösztönzési rendszer ered-
ményes működésének több elő-
feltétele van. Ezek közül a leg-
fontosabbak:

● megalapozott teljesít-
ménymérés rendszer,

● személyre, csoportra szóló
egyértelmű teljesítmény- és mi-
nőségi követelményrendszer,

● az ösztönzötték végzett
munkájának egyértelmű kimu-
tatása,

● a teljesítés rendszeres el-
lenőrzése és értékelése,
● az értékelés eredményé-
nek következetes érvényesítése
a bérezésben,

● a teljesítmény és a bére-
zés közötti összhang megterem-
tése,

● olyan mértékű legyen az
ösztönző, hogy a többletjeljesít-
mény elérésében érdekeltté te-
gye a dolgozókat.

A felsorolt követelmények fi-
gyelembevételével kezdődött az
ösztönzőrendszer kialakítása.
Az elvégzendő fenntartási mun-
kákat a karbantartási utasítá-
sok tartalmazzák, egyéni telje-
sítimény mérésére pedig a lét-

számnormák — átdolgozás
után — alkalmazhatók. Az elő-
készítés során sok vitát váltott
ki az egyénekre szóló követel-
mény kialakítása, illetve az
egyéni teljesítmények mérése.
Noha mindenki egyetértett ab-
ban, hogy a teljesítményeket el-
lenőrizni, értékelni kell, mégis
sokan az adminisztráció megnö-
vekedésétől tartottak. Alapos
előkészítés után mind a szak-
ma, mind a szakszervezet széles
körben vitatta meg a tervezetet.
Az itt elhangzott javaslatok,
észrevételek alapján a módosít-
tott anyagot fogadta el az elnöki
értekezlet és az elnökségi ülés.

Az ösztönző lényege

(Megjegyzés: a rendszert
részleteiben nem kívánjuk is-
mertetni, az érdekeltek számá-
ra rendelkezésre áll az
1109/1984. MP utasításban:
csak néhány gondolatot fűzünk
hozzá.)

A követelményrendszer hár-
mas tagolását:

● **Egyéni teljesítményköve-
telmény:** a norma, illetve a kar-
bantartási utasítások alapján a
közvetlen vezető által megadott
tmk-feladatok elvégzése;

● **Csoportos teljesítménykö-
vetelmény:** a szakmai egységre
(például: főközponti, alközponti,
átvitel stb.) előírt minőségi
paraméterek tartása, javítása;

● **Üzemi teljesítményköve-
telmény:** automata központok-
nál az impulzusszám, kézi kap-
csolású központoknál a bevételt
kell meghatározni minimum-
ként.

A három követelmény rész-
aránya szakterületenként eltérő,
alapvetően a tevékenység
jellege szerint módosul. A jel-
lemző arány: egyéni 50—80,
csoportos 10—30, üzemi 10 szá-
zalek. Például egy alközponti
fenntartó szakmunkásnál
40-50-10, betanított munkásnál
70-20-10 az arány, az átviteli
technikai fenntartóknál
50-30-20 a megoszlás.

Az ösztönzőbér kifizetésének
az alapja az egyéni követel-
mény teljesítése, azaz az előírt
tmk maradéktalan elvégzése.
Az alapteljesítmény napi 7,6
óra, azaz 454 perc munkaidő-
alapnak felel meg, a fennma-

radó 41 perc előkészületi és
egyéb nem munkával töltött
idő. Ebből az alapidőből az elő-
zőekben jelzett — az utasítás-
ban minden munkaterületre
pontosan meghatározott —
egyéni rész arányának megfele-
lő időre kell tmk-munkát előír-
ni. A többi munkaidő nem tmk
jellegű (mérés, hibaelhárítás
stb.) feladatok ellátására áll
rendelkezésre. Az így előírt
egyéni tmk-feladat teljesítése
jelent 100 százalékot, ami az
ösztönző fizetésének alapfelté-
tele. Minden e fölötti teljesít-
mény már többletjeljesítmény-
ként számolható el 130 százalé-
kos felső határig. Az egyéni
munka kiadása, ellenőrzése és
a teljesítés igazolása a közvet-
len teljesítményítő feladata.
Ha a dolgozó teljesítette (illetve
túlteljesítette) egyéni tmk-fel-
adatait, úgy havonta jogosult az
egyéni megállapított ösztön-
zőbérből az egyéni rész arányá-
nak megfelelő összegre, illetve
a túlteljesítés mértékével növelt
összegre. Például az ösztönző
1000 forint, 60 százalék az egyé-
ni teljesítményhez kötődő
arány, és 20 százalékos a túltel-
jesítés, úgy $1000 \times 0,6 = 600$ for-
int, továbbá $600 \times 0,2 = 120$ for-
int, összesen tehát 720 forint il-
leti meg a dolgozót.

A csoportos teljesítménykö-
vetelmény (minőségi mutatók),
valamint az üzemi szintű muta-
tó teljesítését a külső ellenőrzé-
si szervek (TSCS, MECS,
OTECs) mérései döntik el. Ha
az előírt szintet a csoport, illet-
ve az üzem teljesíti, akkor ke-
rülhet sor az ezekhez kötött ösz-
tönzőbér kifizetésére. Folytatva
az előző példát: 30 százalékos
csoportos, 10 százalékos üzemi
arány esetén 300 forinttal, illet-
ve 100 forinttal kiegészül a már
kifizetett egyéni bér. Ha nem
teljesül például az üzemi elő-
írás, úgy a 100 forint nem fizet-
hető ki. Amennyiben a tényle-
ges mérés havonta nem oldható
meg, úgy negyedévi értékelésre
kerül sor. *Alapvető szabály,*
hogy csoportos, illetve üzemi
ösztönzőben csak az részesül-
het, aki az egyéni feladatait leg-
alább 100 százalékra teljesít-
ette.

Az ösztönzés teljes körű, az
üzemeltetés teljes vertikumára
kiterjed, azaz a tevékenységek
egészes elbírálásban részesül-
nek. A teljesítményítő és az

ellenőrzést végzők számára
meghatározott érdekltség ter-
mészetesen ellentétes az irányí-
tottak, illetve ellenőrzöttek ér-
dekltségével.

Az ösztönzőbér mértéke
— szakmunkásnál
500—1200 forint/hó,
— betanított és segédmun-
kásnál 300—900 forint/hó,
— közvetlen termelésirányítónál
1000—1600 forint/hó.

A megadott határok között az
egyes dolgozók konkrét ösztön-
zőbérének meghatározásakor
határozottan és egyértelműen
kell differenciálni a képessé-
g, a szakismeret és az általános ma-
gatarítás, a munkához való vi-
szony alapján. A közvetlen ter-
melésirányító és a bizalmi tesz
javaslatot. Célszerű a javaslatot
a bizalmi csoporttal megvitatni,
döntés előtt véleményét kikér-
ni. Rendkívül fontos, hogy a
szakismeretben, emberi kvali-
tásokban a dolgozók között ki-
alakult és elfogadott hierarchia
kellőképpen kifejezésre jusson
az ösztönző mértékében. Le-
gyen húzóerő mindenki számá-
ra a magasabb szintre kerülés,
akarjon és tudjon is tenni ezért
ön maga és egyúttal a posta ja-
vára is.

Mind az elnöki értekezlet,
mind az elnökség úgy ítélte
meg, hogy a fenntartás terüle-
tén fontos és jelentős lépés az
ösztönző bevezetése. Komoly
mértékben javítja az itt dolgo-
zó bér helyzetét, de nem „in-
gyen” juttatásról van szó.
Rendkívül szigorú feltételhez
kötí a kifizetést, amit csak a je-
lenleginél hatékonyabb munka-
szervezéssel, a helyenként laza
munkafegyelem megváltoztatá-
sával, más, a maitól eltérő
szemléletmóddal lehet csak tel-
jesíteni. Mit várunk az ösztön-
zőbér bevezetésétől? Csökken-
jen a krónikus kapacitáshiány,
fokozatosan szűnjének meg a
fenntartásban tapasztalható
hiányosságok, javuljon a forga-
lombátbocsátó képesség, rövi-
düljön a hibaelhárítás ideje,
összességében javuljon a rend-
szer működőképessége, s ezen
kiszármaztathatóan javuljon a
kiszármaztatás minőségi színvona-
la és emelkedjék a bevétel.
Amennyiben a várt eredmé-
nyek elmaradnak, az ösztönző
nem tölti be a szerepét, indokolt
annak visszavonása.

Felkészülés a bevezetésre

Néhány szót kell szólni az
ösztönzőrendszer bevezetésé-
nek előkészítéséről. Mint már a
cikk során említettük, a Ma-
gyar Posta Központja kiadta a
központi szabályozást a végre-
hajtás előkészítéséről. Ez alap-
ján az érdekelt postaszervek ki-
alakítják a saját üzemekre vo-
natkozó utasításokat. Ebben
a munkába kapcsolódnak be a
tszb-k. Ezek kidolgozása de-
cember első felében lezárul. Az
igazgatósági utasítások alapján
az üzemek alakítják ki a felada-
taikat; itt az alapszervek mű-
ködjenek közre.

Végül minden részletre kiter-
jedően tájékoztatni kell a dolgo-
zókat a követelményekről, a fe-
ladataikról, a közvetlen terme-
lésirányítók feladatairól, ellen-
őrzési és értékelési jogairól, az
ellenőrzés rendszeréről, az
egész érdekltségi rendszerről,
a kifizetésről.

Siker csak akkor várható, ha
minden egyes postás dolgozó
tudja és érti, hogy milyen többlet-
munkát kell nyújtania, és
ezért milyen többletteljutást ille-
ti meg. Ezért a szakmai veze-
tőknek és a szakszervezeti szer-
veknek mind igazgatósági,
mind munkahelyi szinten ki-
emelkedő feladatuk ebben a
szakaszban a tájékoztatás. Az
ösztönzőrendszer megismerése
és megértése után kerülhet sor
az egyéni differenciálásra.

Az ösztönző bevezetésére
csak alapos, minden szempont-
ra kiterjedő előkészítés után ke-
rülhet sor. A posta és a postás-
társadalom egészének javát
szolgálja a távbeszélő- és táv-
írószolgálat színvonalának
emelése, s ezen keresztül a be-
vétel növelése. Ezért valamennyi
postásnak el kell fogadnia a
szűkebb réteg ilyen jelentős
anyagi kiemelését. Az e terüle-
ten dolgozóknak viszont az ed-
digieknél jobb, hatékonyabb
munkával kell bizonyítaniuk,
hogy rászolgáltak a bizalomra.

Ritter Péter

Lapzárta után érkezett:

Az elnökség december 12-i ülésén hozzájárult az új ösztönző 1985. január 1-i kísérleti bevezetéséhez. (Szerk.)

Csenget a postás

Az eredeti riportok a közelmúltban hangzottak el a rádióban. Tekintettel a feldolgozás újszerűségére és az érdeklődésre, a szöveget — némileg rövidítve — lapunkban is közöljük. (Szerk.)

A posta egy országot szolgál, azaz majdnem 11 millió embert. Egy közülük *Varga Jánosné*, a Budapest 62 postahivatal vezetője, aki már 35 éve szolgálja a postát.

— *Mi kell ahhoz, hogy valaki postássá váljék?*

— Talán az, hogy szeresse azt, amit csinál. Legyen rátermettsége, szaktudása, ember-szeretete, tehát sok minden. Vezetőnek lenni ebben a nagy postában rang is, felelősség is. Ezt a munkát valamennyiünknek becsületesen, lelkiismeretesen kell végezni. De azt hiszem, ezt másként nem is lehet.

*

Amikor beléptem a 62-es postahivatalba, *Szabó Mihály* egyesített kézbesítő már indult a címzettékhez. Kilenc óra, és nyugdíjfizetési nap volt. Ilyenkor sokan várják a táskás embert.

— Nagy szeretettel fogadnak minket — mondja a kézbesítő. — Tíz éve vagyok ebben a körzetben. És egy másikban is szolgáltam tízet. Sirattak, amikor eljöttem. Igaz, mindent megteszek, amit tőlem várnak a lakók. Elfordul, hogy beteg embernek behozom a telefon-számláját és befizetem, vagy feladom a levelét. Ezek apróságok, de nagy a jelentőségük.

— *Hogy lehet az, hogy mindig megtalálja az embert a küldemény, akkor is, ha elköltözött?*

— Nekünk van egy könyvünk, amibe bejegyezzük az elköltözők lakók névsorát. Aztán megtudjuk a címet és oda továbbítjuk a leveleket. Nem tudom persze, hogy lesz a jövőben, ha a házfelügyelőknél nem lesz kötelező a lakók ki- és bejelentkezése. Akkor hogyan találom meg a címetet?

— *Nehéz-e a postai táska?*

— Üresen hat kiló. Amikor megpakolom van húsz, huszonöt is. És ezzel gyalogolok tíz-tizenkét kilométert, méghozzá időre, mert különösen nyugdíj-fizetési napokon naptár szerint, percről percre, pontos időre visszük a nyugdíjat. Ha nem érnénk oda, nyugtalankodnának.

*

A postások munkája nem akkor kezdődik, amikor egy-egy postás a vállára veszi a táskát. Akkor már nagyon sok láthatatlan ember munkája van mögötte. Egyik közülük *Botka Lajosné*, aki huszonöt éve a levélfeldolgozó osztályon dolgozik. Ide, a Nyugati pályaudvar nagyerőmébe jön be mindenféle küldemény a postavonatokról. Itt osztják szét külön a közönséges, külön az ajánlott küldeményeket, csomagokat. A pályaudvar üvegcsarnokából betolják a postavonatot, és liften, csúszdán jönnek a küldemények a feldolgozókhöz.

— Húsz évet töltöttem ebben a nagyteremben — mondja *Botkáné*. — Méghozzá állandó éjszakák voltam. Nem könnyű, mert ez nehéz fizikai munka. És mégis sok a nő. Csak mutatónak akad egy-két férfi. Fordítva kellene lennie, nem? Kosarakat, zsákokat emelgetni, kocsikat tologatni, nem kimondottan női munka. Viszont annyiból volt jó, hogy nappal otthon lehettem a gyerekekkel és el tudtam őket látni.

— *Mindenesetre meghízni nem ért rá.*

— Talán jobb is. Mert fűtés, pontosság, gyorsaság kell ehhez a munkához. S főleg akkor, amikor a küldemények rosszul vannak címezve. És mindezt ebben a nagy zajban, mert a csúszdák és liftek zaja, targoncák és ajtók csapódása együtt, fülsikeltető. A nagy for-

galom inkább éjszaka zajlik, és reggelre, mire a kézbesítők kiindulnak, mindent szétosztunk, hogy ők is indulhassanak. Baj, hogy itt minden kézzel történik, nem lehet gépesíteni. Kötözőgépünk van, de akkora helyet foglal el, hogy helyszűke miatt inkább kézzel kötegelünk.

*

— Hosszú sorok állnak lent az első emeleten, az ablak előtt is. Ez itt a pénzfelvétel. Pontos munkát és nagy figyelmet igényel. Mert egy pillanatnyi kihagyás, és a felvevő fizetéséből vonják le a hiányt. — *Ezt Kövér Ferencné* mondja, aki 1968 óta dolgozik a postahivatalban, jelenleg csoportvezetőként.

— Nagyon erős szellemi munka ez. Az ötödik vagy hatodik órában van a kifáradási csúcs. Akkor kell nagyon koncentrálni. Én magam tízenkét évig dolgoztam az ablaknál, úgyhogy tudom, mi ez. Ha összehasonlítom ezt a pénzügyi szolgálatot az OTP-vel, ott sokkal kevesebb ügyfél van. Kéthárom ember ellenőriz egy-egy pénzügyet. Ez itt tömeghely. Szinte az ország bankja vagyunk. A feltételek sokkal rosszabbak, ezt mint bizalmi is mondom és mint a Postások Szakszervezete központi vezetőségének tagja is.

— Valahogy az emberek ragaszkodnak a klasszikus pénzforgalomhoz, és az OTP-vel szemben megvan az az előnyünk, hogy nálunk szombaton délután is betehet, vagy kivehet pénzt, mert a takarékszolgáltatunk is nagyon nagy forgalmat bonyolít le. A szolgálat nálunk folyamatos. A pénzfelvétel és a takarékszolgálat kivételével éjjel is nők ülnek az ablakoknál. 1956 óta nincs éjszaka pénzbefizetés, meg szombaton és ünnepnapon sem. És bizony még most se szokta meg a lakosság. Gyakran előfordul, hogy éjjel bejön egy idős néni egy levélpapírrért, egy bélyegért. Leül a teremben és itt írogat. Csomagfelvétel is van éjszaka. Előfordul, hogy száraz kenyeret hoznak feladni, mázsaszám. És azt nekünk kell emelgetni. Jó lenne, ha ilyet nem hoznának, mert az még csak érthető, hogy egy kiskatonának éjjel adja fel a friss süteményt az édesanyja, de ez a szárazkenyér-forgalom!... Ki érti az embereket?

*

Tóth János székesfehérvári kézbesítő, kerékpárját megpakolva indul a körzetébe. Van azon még egy fedele láda is.

— Hát bizony, ez nem séta kerékpározás. Minden reggel hat óra ötörk itt vagyok, amikor a vonatom beér Lepsényből, és délután 5-6 óra körül érek haza. Nagyon fontos eszközünk a kerékpár. Csak az a baj, hogy az enyémet is csak belterületen használhatom. Alacsony a felépítése és a pedál is alacsonyan van. Tehát a hajtókar leér a földre. Külső területen úgy ledobja a kézbesítőt, mint egy makrancos ló. Amikor felszereltek velük bennünket, nem gondoltak a sárra. Ez a kiskerekű kempingkerékpár beragad. És fel se tudja emelni az ember, mert a súlya, hát az aztán megvan! Nem kérdeztek meg bennünket, mielőtt megvették. Ugyanez vonatkozik a hírlapkihordókra is, mert nagyon sok hírlapot kell szállítani, de a külső részekben ez a kerékpár nem megfelelő. Örülünk annak, hogy a szabad szombat-vasárnap nálunk is megvan, mivel ötvenforintos órabért kapnak az alkalmi hírlapkézbesítők szombat-vasárnap.

— *És nem teremtett ez bér-feszültségeket?*

— Eleinte igen. De most már az emberek rájöttek, hogy azért a pénzért nem érdemes vasárnap dolgozni. Inkább pihennek. Nekünk az a problémánk, hogy ne kelljen állandóan helyettesíteni azokat, akik betegek. Mindenkinnek megvan a saját körzete. De hogyha valaki beteg, ahelyett „hordani” kell. A szolgálatást nem lehet leállítani. És mi van, ha valaki egy évig beteg? Akkor nekünk egy évig kell a másik helyett dolgoznunk. Hát ez egy kicsit sok! Ez a dolog megoldásra vár.

*

Fonyódi Istvánné telephelyi kézbesítő Székesfehérvárott, lakótelepi konyhájában van a hivatala.

— 1975 májusában indult meg Székesfehérvárott ez a telephelyi kézbesítési rendszer. Az országban az első ilyen kezdeményezés volt. Nagy izgalmal vártuk a hatást: hogyan fogadják az emberek. Most, tíz év után elmondhatom, hogy a város egyharmadát, mintegy tízezer családot így szolgálunk ki. Én az új városrészen lakom, és 1650 családom van. Reggel nekünk egy külön elosztón van, akinél le is számolunk. Ő a postán összeállítja az anyagot és kihozza a lakásra. Az előző napi anyagról elszámolunk, és már indulunk is. A lényege ennek a rendszernek, hogy akit nem találunk otthon, azt kiértesítjük, nem a postára, hanem a lakásunkra. Ide, a konyhámba jön, félfogadasi időmben, este fél hattól fél hétig. Mindenképpen ideér, akár az óvodából, akár munkából, akár bevásárlásból jön. Ha a postára kellene menni, az sokkal messzebb lenne. Megvan az előnye az utalványos, tértivevényes küldeményeknél is.

Kétszer-háromszor végigszaladom naponta a családjaimat,

és ha valaki sose volt otthon, akkor még mindig van lehetőség, hogy elhozza hozzám például a tévé-előfizetési díjat, mert már megtanulták, mikor számolok le vele. Aki 11-én vagy 14-én kap fizetést, még akkor is be tudja fizetni, és utána megkapja az utalványt.

— *És az ön számára mi ennek az előnye?*

— Két pici gyerekem van, egy ötéves és egy húszhónapos. El tudom őket látni, s ez nagyon fontos. Értékekkéket is árulok, havi lottót, bélyeget, borítékot, levélpapírt. Nagyon sok nyugdíjasom van. Kilencven százalékuk egyedül él. Hónapokig vagy heteken keresztül másnak nem is nyitnak ajtót, csak a postásnak. Nekem is vannak olyan nénijeim, akik felteszik a csipkéket és nyolc órától már várakoznak, pedig tudják, hogy 11-nél előbb nem érek oda. De várnak. Beszélünk pár szót az egészségi állapotukról, a távollevő gyerekeikről. És én mindent, amit kérnek, házhoz szállítok nekik. Rugalmasnak kell lenni. Tudom, hogy ki mikor megy az ebédjéért. Előbb beszaladok hozzá: tessék, itt a nyugdíja. Azt is tudom, hol kell tovább várakoznom, mert a beteg lábával hosszú ideig jön ki az ajtóhoz. Különösen nagy időszak a nyugdíjfizetés. Lassan megy, mert egyszerűen nem lehet olyan embertelen valaki, hogy ne álljon meg egy pár mondat erejéig beszélgetni. Ez hozzátartozik a munkánkhoz. Nagyon népszerű ez a forma, szívesen látnánk az országból bárkit, tapasztalatszerére. Szép ez a munka, igaz fárasztó is. De hát kárpótol bennünket a szeretet, amellyel mindenütt fogadják. A postást várni öröm — mondják öreg ügyfeleim, és ezért élni érdemes.

Kapusi Rózsa

ÉJSZAKAI MŰSZAK

Majsai Mária metszete

Sohasem késő

A postás amatőr képzőművészek kiállításán *Gréczy Béla* két figyelemre méltó festményrel szerepelt. Ebből a sikerből született az a gondolat, hogy a Központi Hírlap Iroda lehetőség ad nyugdíjas dolgozóinak egy önálló kiállítás rendezésére. Így a KHI klubszobája egy hétre átalakult kiállítóteremmé, hogy a 72 éves amatőr művész alkotásaival a dolgozóknak és vendégeknek bemutatkozhas-

son. *Gréczy Béla* festményeivel, szobraival, fafaragásaival a kiállítás látogatóit meghódította. Sajnos, eléggé későn gondolt arra, hogy sokoldalú művészetét a nyilvánosság elé is vihetné.

Nagy Tiborné

A Közlekedéstudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának január havi programja

Január 10. (csütörtök), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. *Nehéz György—Szesztai Pál*: A 12,5 kHz csatornatávolságú rádiótelefon berendezésekkel történt közös Posta-MÁV mérések eredményei.

Január 15. (kedd), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. *Csorba Imre*: Termelési függvények alkalmazása a hírközlés népgazdaság-hatékonyságának értékelésében.

Január 16. (szerda), 15 óra. X. Fogadó út 4. *Csapó Attila*: Hálózatépítés gépesítésének új megoldásai és tapasztalatai.

Január 17. (csütörtök), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. *Jambrik Mihály—Nyévrík Emília—Opri György*: A távbeszélő tarifapolitikát alakító tényezők vizsgálata a külföldi és a magyarországi hálózatban.

Január 22. (kedd), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. *dr. G. Tóth Károly*: A számítástechnika alkalmazásának

műszaki, gazdasági kérdései a műsor-szórásban.

Január 23. (szerda), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. *dr. Lajtha György*: A CCITT 1984. évi VIII. közgyűlésének eseményei és eredményei.

Január 24. (csütörtök), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. *Gál Dénes—Ipolyi István—Wein Tibor*: Csillagsodrású kábelek alkalmazhatóságának vizsgálata körzethálózatban.

Január 29. (kedd), 14 óra. VI. Népköztársaság útja 3. *Jász Gábor—dr. Kálmán András—Nagypál Endre—Nemesics Elek*: A kábeltelevízió és az új tömegkommunikációs médéak perspektívái egy nemzetközi kongresszus és kiállítás tükrében.

Január 30. (szerda), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. *Balla Tibor*: Beszámoló a METESZ budapesti szervezeteinek megalakulásáról.

Január 31. (csütörtök), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. *dr. Sallai Gyula*: Távközlés oktatása és szolgáltatásai az Egyesült Államokban.

Nem egyszerűen alapító tagok

Az ország keleti, délkeleti része már felocsúdott a háború nyűgéből, a Dunántúlon még ide-oda hullámozott a harc. Az emberek még alig-alig merészkedtek fel a pincékből, a pécsi postások azonban — az élet megindulásával szinte egy időben — teljesen öntevékenyen szakszervezetet alakítottak. A munkásmozgalom ugyan nem volt ismeretlen a mecseki szénbányászat központjában, de a postásoknak nem volt lehetőségük arra, hogy ebben részt vegyenek. A város lakosságának politikai felfogását — már akinek volt — egyéb tényező is befolyásolták.

Mégis, hogyan történhetett, hogy Pécsen az elsők között

alakult a postásszakszervezeti csoport? Mi kellett ahhoz, hogy valakiből mozgalmi ember vájon? A nyilvánvalóan szükséges hajlam és érzelmi töltés mellett néha a nyelvtudás is szerepet játszott. *Farkas Magdolna* például szerbül beszélt, ennél fogva pedig tökéletesen szót értett a szovjet katonákkal. Tolmácsként működve hamarosan megismerkedett a szocializmus eszméjével is. Hogy *Csima György* távirat-kézbesítő milyen nyelven beszélt, arra már senki sem emlékszik, hiszen hamarosan elkerült a postáról, s azóta nem tudnak róla. Tény az, hogy ő lett az összekötő a szovjet parancsnokság és a posta között.

Az összekötőnek azonban nemcsak az volt a feladata, hogy a postaforgalmat megindítsa, hanem hogy létrehozza a postások érdekvédelmi szervezetét is. Ehhez is segítő társra volt szüksége, és jó érzeléssel meg is találta *Gyimesi Istvánné* személyében. Hogy miért őbenne volt bizodalma? ... Mert az igazgatóság fiatal gépirónője előzőleg is megnyerő módon viselkedett vele szemben... kedvesen viszonozta köszönését... nem érezte vele a munkakörébe egyáltalán belemagyarázható különbséget... Szóval nyelvtudás híján egyéb jó tulajdonságok is döntő mértékben befo-

lyásolhatják valakinek az élet-útját.

— *Mindez elegendő töke egy érdekvédelmi szervezet létrehozásához?* — tesszük fel a kérdést szakszervezetünk alapító tagjának, akit ma *dr. Borhídi Mihályné*ként ismerünk.

— Hogy őszinte legyek, azt se tudtam, hogyan fogjak hozzá. Aztán a feladatomat sem értettem. Magán a postán is kezdő voltam, a szervezeti felépítést sem ismertem, de ragaszkodtam postai állásomhoz. Talán még *Csima György* se tudta, hogy mi a szakszervezet, belőle ugyanis semmiféle épkezláb tájékoztatást nem tudtam kicsikarni. Napokkal később *Szentgyörgyi* postaigazgató

Horváth Mihály, dr. Borhídi Mihályné, Óvári Péter, Farkas Magdolna és Galambos Sándor

A XXI. század postásai

Ifjúsági szakmai-politikai verseny

Az Állami Ifjúsági Bizottság és a KISZ KB ajánlására a Magyar Posta Központjának oktatási osztálya és a Postások Szakszervezete a felvételi szolgáltatásban dolgozó 30 év alatti fiatalok részére szakmai-politikai vetélkedőt rendezett. Az országos döntőt november 29–30-án a Postás Művelődési Központban tartották.

A szakmai célokról, a verseny hasznáról dr. Morvay Ferenc, az MPK oktatási osztályának vezetője a következőket mondta:

„A posta egyik legfontosabb és legsűrűsebb feladata a szolgáltatások színvonalának javítása. A közönséggel való kapcsolatunk meghatározó rétege a felvevők köre. Ők — a szolgáltatás jellege miatt — a kapcsolat kulcsfigurái, akik hosszú időre meghatározhatják a közönség és a posta viszonyát. Ezért rendeztünk elsőként éppen a felvevői munkakörökben dolgozók számára ilyen vetélkedőt.

A magas szintű szakmai felkészültség mellett kíváncsiak voltunk a versenyzők politikai tájékozottságára, érettségére is. Nem mindegy ugyanis, hogy a dolgozók szakmai felkészültségét mennyire erősíti politikai tudatosságuk. A versenyt egyúttal a szakképzés szerves részének tekintjük, és kapcsolódik a munkaverseny-mozgalmakhoz is.

Az elméleti és gyakorlati tudásukat magas színvonalon be-

mutató résztvevőknek közös tulajdonságuk, hogy koruknál fogva 2000-ben is postások lesznek, és szeretnénk, ha felkészült, munkájukat szerető szakemberekké válnának, hogy a kor egyre növekvő igényeinek maximálisan megfeleljenek.”

A vetélkedő megszervezésére és lebonyolítására nagy gondot fordítottak a posta szakmai és társadalmi vezetői. A 23 résztvevő gondos „szűrés” (selejtezők az igazgatóságokon) után kerültek a kétnapos döntőbe, amelyen az első napon írásban, a másodikon szóbeli feleletekkel adtak számot tudásukról. A szakmai zsűri elnöki tisztét dr. Asztalos Ferenc, a postaszakosztály vezetője, a politikait dr. Mészáros Ferenc, az MPK pártbizottságának titkára töltötte be.

A díjak is méltók voltak a nemes verseny színvonalához. Az első három versenyző 6000, 5000, illetve 4000 forintot vehetett át helyezéseinek jutalmául, a 4–7. helyezettek pedig értékes tárgyjutalomban részesültek.

A posta első szakmai-politikai vetélkedőjének végeredménye:

1. Strojánné Gömöri Éva (Szolnok 2), 2. Nemes Margit (Zalaegerszeg 1), 3. Birkás Livia (Pécs 1), 4. Makray Mária (Edelény), 5. Nagy Gábor (Tatabánya 1), 6. Nagy Sándor (Naszály), 7. Dóczáné Nagy Erika (Pitvaros).

— Áts —

Negyven esztendő távollét nélkül

Szakszervezetünk javaslatára november 7-e alkalmából Kapui Kálmán Munka Erdemrend bronz fokozatú kitüntetését kapott. A kitüntetési ünnepséget követően beszélgettünk vele életéről, munkájáról, terveiről.

Kapui Kálmán 40 évig volt a Magyar Posta dolgozója. Közel a hetvenhez még mindig szálfegyenes, fürgé mozgású, ahogy ő maga mondta: Vas megye legmagasabb nyugdíjas postása. Talán az egyik legszorgalmasabb is. Bár 1976-ban lett nyugdíjas, de még hosszú évekig visszajárt dolgozni régi munkahelyére. A mai napig is szakszervezeti munkát végez, megyei revizor, 7 alapszerv gazdasági munkáját ellenőrzi.

Kapui Kálmán azok közé a postások közé tartozik, akiknek ez a szakma adott először kenyeret, biztos megélhetést, ezért — és a beléjük plántált szakmaszeretet okán — míg élnek, hűségesekek maradnak a postához.

A négygyerekes földműves családtól az első világháború áldozatul követelte a családot, így árvaházban nevelkedett. Majd a kenyérkereső kort elérve biztos állást keresett, a postához szegődött mint tanonc. Szorgalmasan dolgozott, tanult, és 1940-ben osztályelsőként fejezte be a postatiszti iskolát. Jó munkájának jutalmaként a Budapest 67-es postahivatalban kapott állást. De szíve visszahúzza szülőföldjére, Vas megyébe, így 1946. január 1-től Szombathely 1 postahivatalban kezdett dolgozni; 15 évig főpénztáros, 23 évig pedig nagybani értékcikk-kezelő volt.

— Az elmúlt 40 év alatt én soha egy percet sem hiányoztam, soha egy fillér hiányom vagy többletem nem volt — emlékezik vissza. Igyekeztem a legjobb tudásom szerint dolgozni mindig. Munkámat meg is becsülték, hiszen négyszer kaptam meg a Kiváló Dolgozó címet, és több igazgatói dicséretben részesültem.

— És a mozgalom? — A szombathelyi szakszervezeti bizottságnak alapító tagja vagyok. Szerettem a mozgalmi munkát, szerettem a közönséget dolgozni. A szombathelyi szakszervezeti bizottságon mint gazdasági felelős még most is tevékenykedem. Pártszemináriumokat 20 éven át vezettem, a szocialista brigádmozgalomban is aktívan részt vettem. Brigádunk nemcsak az ezüst és arany fokozatot érte el jó munkájával, hanem a Vállalat Kiváló Brigádja kitüntetést is megkapta.

Felesége szintén postás dolgozó volt, néhány éve ő is nyugdíjas. Nagy bánata, hogy két fia közül egyik sem választotta foglalkozását a postai munkát. „Majd az unokák!” — mondja reménykedve a kitüntetett nyugdíjas.

— Hogyan telnek a nyugdíjas kor évei? —

Sokáig dolgoztam még a munkahelyemen nyugdíjas-ként, de az utóbbi időben már nehezebben esett. Így aztán a társadalmi munka maradt, amit addig szeretnék folytatni, míg az egészségem engedi. No, meg — ahogy az egy rendes férjhez illik — segítsek a feleségemnek a háztartásban. És van még egy elfoglaltságom: verseket írok.

Amikor pedig arról kérdezem, hogy milyen érzés egy ilyen magas kitüntetés birtokosának lenni, szememben megcsillant a fény, és csak ennyit mondott:

— Ha nem szégyellném, akkor sírnék, mert annyira megható.

C.C.

Három klasszikus

Az év utolsó hónapja a műsorrend szeszélye folytán több klasszikus feldolgozást is kínál, mégpedig igen különféle műfajokban. Az igényes moziátogatók Molière-, Turgenyev- s Prosper Merimee-adaptációk között választhatnak, illetve akinek kedve és ideje van, természetesen mindegyiket megnézheti.

Molière-rel a francia Roger Coggio keveredik, akinek nevét nálunk Darvas Iván bravúr szerepének, az Egy örült naplójának dramatizálása tett ismertté. Coggio azonban nemcsak színpadra alkalmazó szakember, de színész-rendező is (afféle vérbeli komédiás típus), aki amikor filmre vitte a jól ismert Scapin furfangjait, nemcsak a felvevőgép mögül irányította a jókedvű komédiázást, de maga is aktívan részt kívánt venni a sikerben, s így mi sem természetesebb, mint hogy a címszerepet, a mindenki eszén túljáró inas figuráját megtartotta önmagának. Partnerei közül a fanyar Michel Galabru-t említhetnénk még elismerően. A XIX. század nagy találmánya, a mozgókép így tehát a szó legszorosabb értelmében kitágítja a színház hagyományos kereteit, és milliós közönsévé teszi a színpad örökifjú, tiszteletlenül jókedvű klasszikusának, Molière-érnek a művét.

Merőben más hangulatot kelt a Kijevben készült Magányos farkas (Ivan Turgenyev Birjuk című munkájának) szovjet, színészi tolmácsolása. Roman Balajan, a rendező, tudatosan, elsősorban a nyomott, fojtott légkör minél érzékletesebb, minél hívebb felidézésén fáradozott. Alkotása ily módon természetesen külsőben (azaz az erdőben) lejátszódó kamaradráma, egy elmagányosodó ember tragédiája a múlt század társadalmi viszonyai közepette. Megej-

tően szép natúr felvételek (Vilén Kaljuta érdeme), és két kitűnő színészi teljesítmény: a főszereplő Mihail Golubovics (erdész) és az urat meglevonító Oleg Tabakov játéka az amire érdemes külön figyelni. A forgatókönyv társszerzője (a rendező Balajan munkatársa) Ivan Mikolajcsuk, a kiváló ukrán színész.

A harmadik klasszikus mű Spanyolországban született. Megálmodója Carlos Saura, hazája filmművészetének egyik megújítója. Ő az, aki az angol Peter Brook-kal, az olasz Francesco Rosi-val és a francia Jean Luc Godard-al egyidőben — velük szinte versenyezve —, meglevenítette a végzetes cigánylány, az operaszínpadról oly jól ismert Carmen szerelmek történetét.

Ne gondoljon azonban senki egy hagyományos, színpadias Carmenre. Saura most is hű maradt önmagához és sajátos képi világához. Az ő elképzelése a realitás és a mese egyfajta bravúros ötvözése. Vérbeli mozi, ugyanakkor bepillantás az alkotói műhelybe, hiszen tanúi vagyunk annak, hogyan születik meg a klasszikus mű színpadi előadása, mint alakul ki zenei, koreográfikus világa, s hogyan hatol be a Bizet-zene szövetébe a spanyol népi muzsika ritmushangja, magával ragadó vírnumszangája.

Saura férfi főszereplőül a spanyol tánc legnagyobb élő mesterét Antonio Gades-t választotta, akinek egyénisége, neve: fogalom. Telitalálat volt azonban Laura del Sol figurája is, aki Carmenként valóban ideális. Ők ketten és a partnerek pompás játszópartak a rendezői vízióban, s híven szolgálják napjaink Carmenjének magával ragadó, szuggesztív képi és zenei világú történetét.

Ábel Péter

Évenként tíz összegyövel

Húszéves a Műszaki Klub

A Postás Művelődési Központ és a VI. kerületi Tanács népművelődési osztálya a közművelődés és ismeretterjesztés céljából 1964-ben műszaki klubot hozott létre, amely az utóbbi tíz évben — mivel a tagság szakmai összetételében időközben változás történt —, Technika-fejlesztés baráti kör elnevezéssel működik.

Az alakuló ülésen részt vevők megalapodtak abban, hogy a baráti körben postai dolgozók és a VI. kerület lakói vesznek részt. Havas Istvánt bízták meg a baráti kör titkári teendőinek el látásával. Azóta megszokták, hogy a baráti kör titkára el ezt a feladatot.

A baráti kör éves program szerint működik, melynek összeállítása a tagság javaslata alapján történik. A változatos programra való tekintettel a rendezvények iránt egyre nagyobb az érdeklődés, emellett a tagság az előadásokon kívül olyan üzemek, gyárak és intézmények munkájával is megismerkedhet, amelyekbe egyénileg nem jutnának el. A baráti kör taglétszáma az utóbbi években 50-60 között van. Ezt a számot a baráti kör vezetősége nem is kívánja túlzottan növelni.

A baráti kör 20 éves fennállása alatt több, mint kétszáz összegyövelést tartott. Az előadásokon számos olyan műszaki megoldást ismertettek, amelyekkel újítás formájában csak jóval hosszabb idő után lehetett volna bevezetni.

A baráti kör tevékenységének sikeréhez nagyban hozzájárult annak vezetője, aki 1959-től a Postás Központ Újítási Tanácsnak, 1964-től a baráti körnek, 1970-től pedig a Postás Újítók klubjának volt a titkára, akinek a kör munkájáról, a posta újítómozgalomról számos cikke jelent meg az Újítók Lapjában, a Postában és a Postás Dolgozóban is.

Havas István 1972-ben, nyugállományba vonulása után csak a baráti kör vezetését tartotta meg. Társadalmi munkájának alapján háromszor részesült vezérigazgatói elismerésben, 1972-ben a több évtizedes munkájáért a közlekedés- és postaügyi miniszter részesítette elismerésben, 1974-ben megkapta a 25 éves az újítómozgalom emlékérmét, 1975-ben Szakszervezeti Munkáért oklevéllel ismerték el társadalmi munkáját.

Nem lenne teljes a 20 éves baráti kör munkájáról való megemlékezés, ha nem említenénk meg az anyagi és egyéb támogatásokat, amelyeket a baráti kör első 10 évében a két patronáló szervtől, majd 1972-től egyedül a PMK-tól kaptak.

Az elért eredmények a baráti kör jól összeforrott kollektívájának a munkáját tükrözik, aminek alapján bíznunk abban, hogy a baráti kör a következő években is ellátja azt a feladatot, amelyért létrehozták.

Benda István

Galló Ferenc

Érvényesül-e a munkavédelemben a társadalmi ellenőrzés?

A területi szakszervezeti bizottság már megtárgyalta a Pécsi Postaigazgatóság vezetőjének az igazgatóság munkavédelmi és baleseti helyzetéről szóló beszámolóját, rövidesen szakszervezetünk elnöksége is napirendjére tűzi a témát.

Tárgyilagos beszámoló

Áttanulmányoztuk a beszámolót. Tárgyilagosan, mondhatnánk önkritikusan tárja a testületek elé megállapításait. „Az üzemi balesetek száma ingadozó képet mutat a tervidőszak folyamán. *lényeges javulás nélkül*... A táppénzes napok száma szintén változik, de 1984-ben növekszik, úgyszintén az egy balesetre jutó táppénzes napok száma is.” Halálos balesetről is tudósít a beszámoló, tavaly kettőről, az idén egyről.

Vajon mi lehet az oka annak, hogy a baleseti helyzet nem javul a kívánt mértékben? Talán eljutott volna az igazgatóság arra a szintre, amelyen már minden tizedszázalékos javulás is mérőföldlő csizmával megtett ugrásnak számít? Megpróbálja a beszámoló különböző szempontok szerint elemezni a baleseteket. A munkafolyamatok szerinti vizsgálatból kiderül, hogy a legtöbb baleset *kézbesítés közben*, tehát a telephelyen kívül következik be. Ezt megerősíti az a megállapítás, hogy az összes esetek 60 százaléka a közlekedésből ered, gyakran (elsősorban a legsúlyosabb baleseteknél) idegenek hibájából, máskor — főleg télen — a gyalog közlekedők által elháríthatatlan rossz útviszonyok következtében. Ezen megelőző műszaki és szervezési intézkedéssel segíteni nem lehet, az oktatás, a nevelés az egyedüli eszköz a helyzet javításának, viszont ennek mértéke is nagyrészt a befogadón múlik.

Vizsgálta az igazgatóság azt is, hogyan alakul a balesetek száma a postai munkaviszonyban töltött napok, hónapok, évek szerint. A táblázatból egyáltalán nem állapítható meg, hogy a postai gyakorlatnak jelentős szerepe lenne a balesetek elkerülésében. Amint a napi munkaidő órái szerint összeállított statisztika sem a várt eredményt mutatja, ugyanígy a munkaidő első négy órájában történt a balesetek 53,8 százaléka. Tehát ebben sem játszik jelentősebb szerepet a kedvezőtlen munkakörülményekre visszavezethető fáradtság.

A kiváltó okok között viszont a beszámoló megemlíti a figyelematlanságot, és a fegyelmezetlenséget, ezért kellőképpen részletezve foglalkozik a *balesetek megelőzésére tett intézkedésekkel*. Ezek között jelentős

helyet tölt be az ellenőrzés, az alkoholizmus elleni küzdelem, az oktatás, a felelősségre vonás, illetve a jutalmazás, módszerként alkalmazza az igazgatóság a felvilágosítást, a tájékoztatást, a KRESZ-vetélkedőket, felkarolja a munkavédelmi újtásokat, és lehetőségeihez mérten nagy gondot fordít a munkakörülmények javítására, a korszerűsítésre, az üzemegészségügy fejlesztésére, a fizikai munka csökkentésére, a védőfelszerelésekre.

Közös feladat

A tszb kiegészítőjét azzal az állásfoglalással vezeti be, hogy a munkavédelem elsősorban a balesetek és az egészségkárosodás megelőzése, ezért *nem nélkülözheti a munkáltató és a szakszervezet közötti célszerű, jól elhatárolt munkamegosztást*. Ez pedig feltételezi az együttműködést, a közös felelősséget, azzal együtt, hogy a dolgok megítélésében véleménykülönbség is előfordulhat.

A beszámoló a testület megállapítását szerint is valós, láttatja az eredményeket éppúgy, mint a hibákat; mindemellett észrevételeket, javaslatokat is tesz. Ezek közül emelünk ki néhányat.

○ A tervezés demokratizmusában elért eredmények mellett nem vonják be kielégítő módon a dolgozókat a munkavédelmi és szociális terv előkészítésébe.

○ Hiányolja a tszb, hogy az előterjesztés nem említi a Szakszervezetek Somogy megyei Tanácsa által megállapított munkavédelmi szabálytalanságok, hiányosságok felszámolására tett intézkedéseket. Ezek pedig jól példázzák a szakma és a szakszervezet együttműködését, mivel a Somogy megyében megállapított hibákat az igazgatóság fegyelmezetten megszüntette, még döntő többségben az illetékesége alá tartozó másik három megyében is.

○ Szorgalmazza a tszb, hogy az igazgatóság szigorúbban ítélje meg azt a helyenként még tapasztalható vezetői magatartást, amely — a beszámoló szerint is — tudatosan takarni igyekszik a balesetek igazi okát, esetleg nem akarja tudomásul venni a kisebb sérüléseket.

○ Az évenkénti orvosi vizsgálat során egyre gyakrabban állapítják meg — főleg a kézbesítők körében — a munkakörre való alkalmatlanságot. Megoldást kell keresni arra, hogy az elvileg rendezett rehabilitáció kiterjedjen a kis településeken foglalkoztatott dolgozókra is.

○ Megerősíti a tszb az igazgatóság beszámolójának azt a megállapítását, hogy a hálózatos munkák gépesítettége korszerűtlen, elmaradt a hasonló feladatokat ellátó más vállalatokéhoz képest.

A tszb kiegészítője befejezés-ként a szakszervezet feladataival foglalkozik. Tapasztalatai szerint a munkavédelmi teendők egy részének állami feladattá való minősítése bizonytalanságot okozott több szakvezetőben és szakszervezeti tisztviselőben. Ezért a gyors tájékoztatás mellett gondoskodott az alapszervi munkavédelmi felelősök és más tisztviselők tanfolyami továbbképzéséről.

Végül változatlanul közös feladatnak tartja, hogy a szakszervezeti bizottságok a szakvezetőkkel — vidéken a körzeti hivatalok vezetői és a területi biztosok is — rendszeres neveléssel, ellenőrzéssel, számonkéréssel és egyéb eszközökkel tartásuk és tartassák szem előtt a munkahelyek biztonságát, rendjét, környezetük tisztaságát.

Bár a munkavédelem igazgatási jellegű tennivalói július elseje óta állami feladatot képeznek, a szakszervezeti mozgalom — a társadalombiztosítással és az egészségügygel együtt — továbbra is fontos érdekvédelmi feladatának tekinti. A szakszervezetek — amint erről júliusi számunkban olvasóinkat tájékoztattuk — elsősorban társadalmi hálózatuk útján töltik be ez irányú érdekvédelmi, ellenőrzési szerepüket. A Pécsi Postaigazgatóság vezetőjének beszámolója alkalmat nyújtott arra, hogy megtekintsük, miképpen érvényesül ez a társadalmi feladat a megváltozott körülmények között.

Mindent szemügyre véve

— *Hogyan gyakorolja ellenőrzési jogát az igazgatóság szállítási üzemének szakszervezeti bizottsága?* — kérdező *Pecze Pál* szb-titkártól.

— Az ellenőrzésnek mindenre kiterjedő formája változatlanul a *munkavédelmi szemle*. Ezen részt vesz az üzemvezető vagy helyettese, az üzem és a szakszervezeti bizottság munkavédelmi felelőse, az igazgatóság üzemorvosa és a maga területén a művezető. Tehát nemcsak a munkavédelmi előírások megtartását ellenőrzik, hanem szemügyre veszik az üzemegészségügy helyzetét is. A szemle tapasztalatairól jegyzőkönyv készül. Természetesen nem az íróasztalfiók számára, mert minden alkalommal megvizsgálják, miképpen tetten eléget az illetékesek a korábbi észrevételeknek.

— Mi is megtartjuk negyed-évenként a munkavédelmi szemlét — kapcsolódik a témához *Schreier Béla*, a Pécs városi Távközlési Üzem szb-elnöke, egyben munkavédelmi felelőse. — Ilyenkor az üzemvezető-helyettes, a biztonságtechnikai

A jól felszerelt rendelőben dr. Marton Ilona üzemorvos műszeres vizsgálatokat is végezhet

megbízottal, az üzemorvossal és a munkahelyi vezetővel végigjárunk minden üzemrészt. Ez nem is olyan egyszerű dolog, mert az üzem több mint 200 dolgozója részben a központban, részben a Diósi úti telepen levő műhelyben és 2 raktárban, továbbá a nagy alközpontokhoz kihelyezett üzemrészekben dolgozik, ezenkívül 2 körzetmesterségünk van, az egyik Uránvárosban, és még 2 munkacsupatunk. És nem elégünk meg a telephelyek megsemmisítésével, hanem a helyszínen, munkák közben ellenőrzünk a mozdulatokat, a szerszámokat, berendezések állapotát, a védőeszközök, egyéni védőfelszerelések használatát.

— *És hogyan bonyolódik le a munkavédelmi szemle egy nagy hivatalnál?*

— Nagyjából ugyanúgy, mint a műszaki szervénél — tájékoztat minket Pécs 1 postahivatalban *Kámán Miklós* szb-titkár és *Orsolics Lajos*, az szb munkavédelmi felelőse —, a postaforgalmi szervezetnek megfelelő résztvevőkkel; természetesen itt is jelen van az üzemorvos. Évente kétszer végigjárjuk a hivatalt és tövéről hegyére megnézzük minden elképzelhető. Szükség is van az alapos vizsgálódásra, mert egy olyan régi épületben, mint a pécsi is, egyik pillanatról a másikra bármilyen előfordulás, tudjuk, hogy a hibák megjavítása nem is olyan egyszerű feladat. A szemléhez persze hozzátartozik a kézbesítők öltözködésének és felszerelésének ellenőrzése is.

Maguk a dolgozók

— *Amit eddig hallottunk, bár jelen van minden mozzanatban a szakszervezet, meglehetősen hivatalos, emellett időszaki ténykedésnek tűnik.*

— Nem hiányzik ám az állandó és rendszeres ellenőrzés sem — egészíti ki gondolatunkat *Czvenits Béla*, a szállítási üzem szakszervezeti munkavédelmi felelőse. — Üzemünkben kézenfekvő módszere az ellenőrzésnek az alkoholszonda használata. Nemcsak munka-kezdéskor, hanem a gépkocsi-vezetők munkájának végeztével is, meglehetősen gyakran, s a legkisebb balesetnél is minden alkalommal. Ennek meg is van a kellő hatása. Mindenki óvakodik attól, hogy neve mellé kellemetlen bejegyzés kerüljön a szondanaplóba, mert abból meglehetősen nagy hátrányok származnak.

— Ez az egyik módja a rendszeres ellenőrzésnek — mondja *Pecze Pál* —, de még mindig hivatalos ízü. Van viszont olyan felügyelet is, amely állandó, emellett kifejezetten társadalmi jellegű: a munkavédelmi őrség intézménye.

— Évente négy-öt dolgozót felkérünk ennek a tisztségnek a

betöltésére. Általában szívesen vállalkoznak és lelkiismeretesen ellátják ezt a feladatot. Van, akit egymás utáni esztendőben is megbízunk ezzel a tennivalóval. A szakvezetők támogatják munkájukat, sőt volt, akit díjaztak érte.

A javítóműhelyben felkerestük *Szabó Károlyt*, aki éppen soros munkavédelmi őrként tevékenykedett.

— Többnyire egy-egy hétig látjuk el ezt a feladatot, azután váltjuk egymást. A körülmények azonban úgy hozhatják, hogy néha heteken keresztül ügyeletek maradunk. A tiszt-ségben levőnek nyitott szemmel kell járnia a műhelyben, minden rendellenességre, szokatlan hangra fel kell figyelnie. A munkavédelmiőr-napló pedig mindig kéznél legyen!

— *Készségesen vállalkoznak erre a többletfeladatra?*

— Előfordul, hogy valaki visszautasítja a felkérést, általában azonban megbecsülésnek és megtiszteltetésnek tekintjük megbízatásunkat. Még sikerelményünk is adódik ebből a társadalmi munkából, hiszen rendszeresen azt tapasztaljuk, hogy észrevételeinknek — a legcélszerűbb ügyekben is — fogantatjuk van.

Kézbe véve a naplót, találunk olyan bejegyzést, amelyik mellett nem láttuk nyomát az intézkedésnek, a hiba megszüntetésének.

— Csak az adminisztráció maradt el (azt is pótolni lehetett volna), mert történetesen vizsgázó hibáról van szó. A szűk hely miatt a gépkocsi óhatatlanul ráhajtanak a lábrácsra, és eltörök azt, de a művezető minden alkalommal megjavíttatja. (Ezt egy későbbi bejegyzés és a rá adott válasz csakugyan tanúsítja.) Egyébként nem lehet elodáznia az intézkedést, mert a soron következő munkavédelmi őrként a hétfői munkahelyi értekezleten szóvá teszi, ha az észrevétel mellett nem találja a megfelelő intézkedésről szóló bejegyzést.

— *A távközlési üzem sokkal szerteágazóbb feladatot lát el. Van-e ott lehetőség munkavédelmi őrkök megbízására?*

— Minden brigádnál működik munkavédelmi őrként. A hálózatosoknál a körzetmester kéri fel az erre a tisztségre kizemelt személyt a rátermett, közmegebecsülésnek örvendő dolgozók közül. Az ő körütekintésüknek is nyilvánvalóan része van abban, hogy az idén még nem volt balesetünk.

— Még a postaforgalomban is nagy szükség van erre a társadalmi feladatra — halljuk Pécs 1 postahivatal szb-titkárától. — A hivatalnak mind a hat osztályán tevékenykedik munkavédelmi őrként.

— *És milyen észrevételeket tudnak naplójukba bejegyezni?*

— A kézbesítőosztály őrök például szóvá tette a gyakori

italozást, és határozott intézkedést kért ennek megszüntetésére. Felfigyelt a fellazult cementlapokra is, és szorgalmazta ennek a balesetforrásnak a megszüntetését. A hírlaposztályon működő munkavédelmi őrként kifogásolta, hogy a hírlapkötegekről leszedett kötőanyagot szétdobálják a padlón. Észrevételének nyomán jobban ügyelnek a rendre, ennél fogva a biztonságra.

Jobb megelőzni a bajt

Feltűnt, hogy mind a három meglátogatott végrehajtó szervnél a munkavédelmi szemlék résztvevőinek felsorolásában szerepelt az üzemorvos. *Szépe Lőrinc* tszb-titkár jóvoltából megismerkedhettünk korszerűen felszerelt rendelőjében dr. *Marton Ilona* doktornővel.

— Az üzemorvosnak ma már nem pusztán a gyógyítás meg a receptírás a feladata; legalább annyira fontos a betegségek, elsősorban a foglalkozási ártalmak kialakulásának megelőzése. A postai munkakörök többsége nem minősül jellemzően balesetveszélyesnek, bár sok dolgozónak munkahelye az utca, sokan még járműn is közlekednek, viszont ismerünk itt jó néhány foglalkozási ártalmat, és több munkakör betöltésénél nagy jelentősége van az arra való alkalmasságnak. Tehát nemcsak a rendelkezésnek, hanem a rendelkezésnek megfelelően panaszukkal megjelenő dolgozókat kell ismernem, hanem a postán előforduló munkakörök, munkakörülmények felől is tájékozottnak kell lennem. Ebben nagymértékben segít a munkavédelmi szemlének szakértők társaságában való részvétel.

— *Hogyan ismerkedik meg azokkal a postásokkal, akik nem keresik fel rendelőjében?*

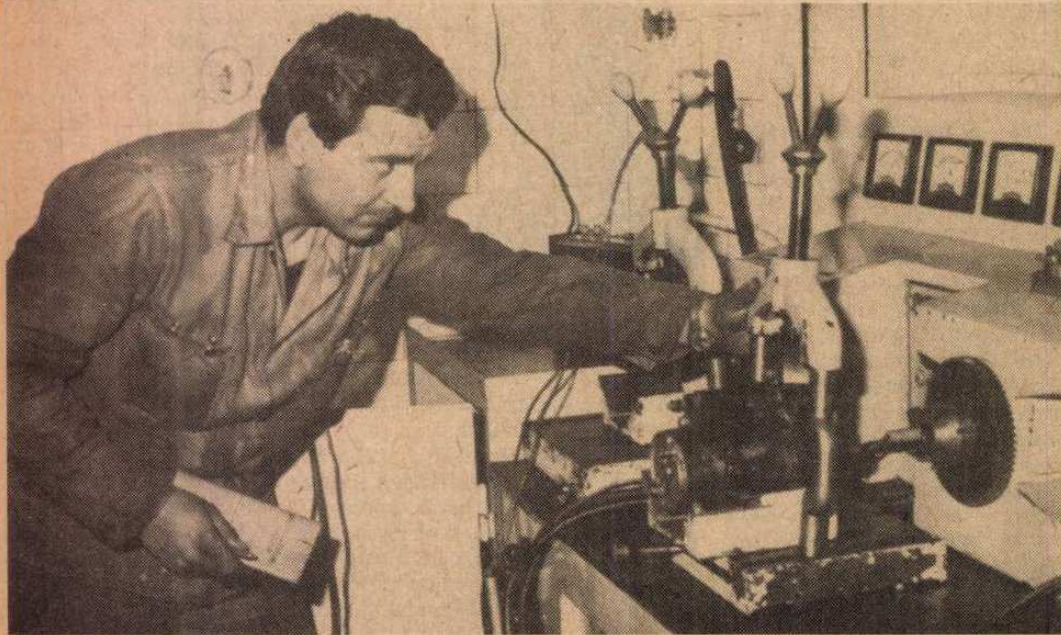
— Minden pécsi postást természetesen nem ismerhetek, de akik munkakörükönél fogva szűrővizsgálatra vannak kötelezve, azokat számon tartjuk. Rendszeresen ellenőrzünk például a kézbesítők egészségi állapotát és a gépkocsi-vezetők alkalmasságát, s a vizsgálatok eredményét rávezetjük nyilvántartó lapjukra.

— *Van-e táppénzbe vételi joga?*

— A megyei tanács egészségügyi osztálya nem járult hozzá — volt a magyarázat nélküli válasz.

Pedig ez nemcsak a betegnek lenne kényelmes, hanem hasznos lenne munkáltatójának, sőt ártételeken az egész társadalomnak is. Mert ki más bírálhatná el megbízhatóbban a munkaképességet, kapcsolva az ellátandó teendőkhöz, mint ennyi személyes kapcsolat, valamint tárgyilagos ismeret és adat birtokában éppen az üzemorvos. Reméljük, ennek is eljön az ideje.

B. I.

Semmi sem kerülheti el Szabó Károly munkavédelmi őrkénti figyelmét

Főszerepben a színpad

Mert mi a legfontosabb eleme egy nagyszabású rendezvény receptjének? Egy jó színpad, egy megfelelő nézőszámot befogadó teremben. A teremnek pedig legyen jó belső elrendezése, akusztikája, kényelmes székei, legyen jól fűthető télen, kellemesen hűvös nyáron. S mindaz lehetőleg egy olyan pület belsejében, amely könnyen megközelíthető, mert nem sik messze a város központjától.

Ha mindez megvan, akkor már „csak” egy jó műsor kell — esetleg néves előadóművész. Azután véges egy adag hasas propagandát — a jó bornak is kell a cégér alapon. Győzül végy vagy egy tucat város, ügyes és lelkes szervező-bonyolító munkatársat, akik nem adják fel egykönnyen, és már meg is köthetik a szerződést a művesszel vagy a társulattal, kezdetet árulni a jegyeket.

Tervezett a Postás Művelődési Központ vezetősége ilyen nagyszabású rendezvényt, 4-500 fős közönséggel? Igen. A PMK munkatársai már régóta szerettek volna a Magyar Posta dolgozóinak sokaságát megmozgató rendezvényeket szervezni. Volt ehhez szükséges színházterem? Nem. Tehát a fenti „recept”-ből éppen a legfontosabbal nem rendelkezett. Ha pedig nem volt terem, akkor körül kellett néznie, kinek van, és hogyan lehetne azt olykor-olykor megszerezni.

Szerencsére nem kellett messzire menni. A szakszervezet székházában ugyanis van egy minden felmerülő igényt kielégítő színházterem, amivel

a Postás Művelődési Központ legnagyobb helyisége, a díszterem sem versenyezhet, akár a befogadóképességet, akár az igazi, színházszerű előadási lehetőséget vesszük alapul.

A PMK ezért fordult a szakszervezet vezetőségéhez azzal a kéréssel, hogy alkalmanként bocsássa rendelkezésükre a színháztermet. Elképzelésünk, hogy a postás dolgozók részére színvonalas műsorokat szervezzünk, azonnal kedvező visszhangra talált a szakszervezet vezetőségénél, amelynek következő évben négy-öt alkalommal tudunk műsort adni, és ezeket csak a Magyar Posta dolgozói tekinthetik meg.

Megkezdődhetett tehát az előkészítő munka, aminek eredményeként az előadásorozat még abban az évben el is indult. 1983. decemberében erről be is számoltunk a Postás Dolgozó hasábjain. Az újabb, nagyszabású szórakoztatási program és a színházterem premierjének főszereplője akkor **Korda György** volt, akinek fellépését — tekintettel a kiemelkedő sikerre — januárban meg is kellett ismételni. A tavaszi—nyári hónapok sem maradtak kihasználatlanul: májusban magyar nőta, júniusban nosztalgia-est színhelye volt a színházterem.

Hofi Géza két előadást tartott egy szép októberi estén, de még így sem lehetett kielégíteni az igényeket. Ezt is ismételni kell tehát, de erre csak később kerülhet sor.

Az év- és évadzáró novemberi operett-összeállítás is nagy siker volt, tetszést aratott, hiszen aligha tetszik a műfaj kedvelői között olyan, aki ellent tudna

állni **Németh Marika** és ifjabb **Latabár Kálmán** nevének, akik az est főalakjai voltak.

A PMK műsor- és közönségszervező munkatársai most, az év végén feldolgozhatják gazdag tapasztalataikat. Szinte minden műfajt „végigzongoráztak”, felmérhették az igényeket, kitanulták a közönségcsábítás iskoláját. Mert, bár ez eddig sem volt titok senki előtt, de újra bebizonyosodott, hogy nem könnyű feladat — még jó műsorral sem az — megtölteni egy 450 férőhelyes nézőtér széksorait. És az is tény — ami a kívülről számára érdektelen ugyan, de a szervezőknek bizony egyáltalán nem —, hogy nemcsak a jól pergő és jól megválasztott műsor mögött van sok munka, hanem a kevésbé sikerült mögött is. A zökkenőket is van eredményük: a tanulság. A hiányosságok, fogyatékok felismerése, amely képessé tesz bennünket arra, hogy legközelebb legyőzzük vagy kikerüljük az akadályokat.

Végeredményben tehát a kezdeményezés eredményes volt. A szakszervezet új fórumot, új lehetőséget adott a PMK-nak arra, hogy tovább ápolja, mélyítse kapcsolatát a posta dolgozóinak széles rétegeivel.

A Postások Szakszervezetének székháza pedig — mint színhely — a megszokottnál is gyakrabban kerül a köztudatba, és új színnel is gazdagodik a dolgozók körében a róla kialakult kép.

Pintér Károly

Barátok, kertbarátok

10 év. Sok vagy kevés idő ez egy baráti kör életében? Bizony nehéz megítélni, hisz 1974. még oly közelinek tűnik. De milyen rengeteg dolog történt azóta a világban, s bennünk, akik ebben a világban élünk.

Arra azonban biztosan jó a kerek évforduló számotartása, hogy egy pillanatra, egy ünnepi pillanatra megálljunk, s visszatekintsünk az elmúlt időre: mit is végeztünk?

Így történt ez a Postás Művelődési Központ Kertbarát körének 10 éves ünnepi összejövetelén is. Hát akkor lássuk: mi történt az indulás óta?

Kezdetben 60-an voltak, aztán mind többen, s ma már a PMK egyik legnépesebb csoportját alkotják: több, mint 150 tagot számlálnak. A létszámnövekedés önmagában lehet egy statisztikai adat, de azért sejteti, hogy itt „jó dolgok” történnék. Ide érdemes beiratkozni.

Kertbarátok vannak együtt. Mindenki valamit termeszt. Ki zöldséget, ki virágot, ki gyümölcsöt. Sokan a gyümölcsök királyát: a szőlőt. Vannak, akik gyögy- és fűszernövényekkel foglalkoznak. Mindnyájuknak megvan a kertje, a kisebb-nagyobb telke, „birtoka”. Mindnyáján dolgoz gazdaemberek, mert a föld megkívánja a munkát, kivált ha szőlő akar teremni rajta.

Nagyon „egyszerű” célt tűztek maguk elé, mindössze há-

rom szóból áll: *felkészültebben, jobban, eredményesebben.* A megfogalmazás valóban egyszerű, mert hogyan is gondolkodik egy gazda: „Azt szeretném, hogy nekem legyen a leg-szebb (legjobb, legtöbb, legkülönlegesebb, legtermőbb stb.) körtefám (almafám, szilvafám... stb.) széles e határban. Akkor bizony azt is tudnom kell, hogy milyen csemetét vegyek, hol vegyem, mikor ültsem és milyen mélyre, hogyan kell metszenem és mikor, hogyan öntözsem, mivel tápláljam, hogy alakítsam a koronáját, hogy védjem meg a gyümölcsét. Nem könnyű dolog. El is megyek a PMK kertbarát körébe ezeket kitanulni.”

És eljött. Ha 1974 őszén jött, akkor a mai napig 596 (!) összejövetelen vehetett részt, s már bizonyosan tudja azt, amit tudni vágyott. De továbbra is jön, mert nemcsak a jó pap, a jó gazda is holtig tanul, no meg a társaságot is megszerette.

Az elmúlt 10 év során a kerteszt minden területéről volt már szó a körben. Lassacskán „micsurini” szintig jutnak. Előadók a legképzettebb elméleti és gyakorlati szakemberek. Erről **dr. Cserecsér Péter**, a kör vezetője (lelke-motorja) gondoskodik, aki 10 év óta rendíthetetlenül szervez és szervez. Előku-tatja a legújabb dolgokat, termeszési módokat, kapcsolatot tart az ország szinte minden termelőszövetkezetével és álla-

mi gazdaságával. de még külföldre is kitekint. Így került sor majd húsz külföldi tanulmányi útra. A belföldi autóbustúrákat már nem is lehet számba venni. A honismereti körnek is becsületére válna. Úgy hiszem, már többször körbejárták az országot, s hozzá nyitott szemmel. A „szakmai” látnivalókn kívül, múzeumokra és építészeti emlékeinkre is áldoznak időt.

Ha nincsenek úton, akkor a PMK télikertjében vannak. (Itt is ragaszkodnak a „kerthez”). Hallgatják az előadásokat, konzultálnak, vitáznak, fórumoznak és versenyeznek. A verseny már hagyomány náluk. Összel a termékbemutatókra, február táján a borversenyekre kerül a sor. (Máig is emlékszem arra a finom csipkére, amelyik tokjainak mutatta magát.) Kitérő a hangulat ilyenkor, amit aztán hagyományosan megkoronáz a jutalomműsor és az ünnepélyes vacsora. Nem szabad említés nélkül hagyni, hogy a kör az országos versenyeken is megállja a helyét. A legrangosabbról, az OMÉK-ról is jött már haza díjjal.

Hogyan tovább a következő 10 évben?

A kör vezetője erre is három szóval válaszolt: *folytatni, erősíteni, továbbfejleszteni.*

Szép, termő időt, jó egészséget kívánunk hozzá.

Tölg-Molnár Gábor

A pécsi postás fotószakkör pályázatát hirdetőt a város felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére „Felszabadult életünk” címmel.

A képeket kiállításon mutatták be a felújított 1-es hivatal kupolatermében. Ezúttal Biczó Ida III. díjas felvételét mutatjuk be:

Ebből vegyen, aranyoskám!

Tíz szál gyertya

Születésnapját ünnepli a TIG Ifjúsági Klub

A 60-as évek végének és a 70-es évek elejének fiatalsága — az úgynevezett magyar „beat” nemzedék — nemcsak a hosszú haj és a farmernadrág viselésével akart különbözni az elődöktől, hanem új szórakozási formák kialakításával is. Ez az igény szülte a klubokat is, amelyek ekkor kezdték működni, és az a klub volt az igazi, amelyik pincében kapott helyet. Itt a fiatalok egymás között lehettek, nyugodtan hallgathatták kedvenceik lemezeit, művelődhetek, beszélgethettek, anélkül, hogy bárki megjegyzést tett volna a hosszú haj láttán: „... fiú ez vagy lány...”

Közben lezajlott egy nemzedékváltás, a beatnemzedék tagjai ma már komoly felnőttek, családos emberek. De mi lett az ifjúsági klubok sorsa? Nagy részük, bizony, elnéptelenedett, vagy éppenséggel bezárt, megszűnt — mindenestre kevés a még ma is jól működő klub. Ezen kevesek egyike a TIG Ifjúsági Klub, amely az idén ünnepli a változatlan számú klubtaggal — 10. születésnapját.

Miért kell megemlékezni erről az eseményről? — mert a mai tizen-huszon évesek közösségteremtő lehetősége és kedve nem túl nagy; többek között ezért szorulnak sokan a perifériára, válnak életunttá, család- és közösségidegenné. De ha van egy hely, amelyet a fiatalok a sajátjuknak tekinthetnek, ahol otthon érzik magukat, akkor talán egy részük megmenekülhet az elkallódástól. Ezt a szerepet a klubok még mindig betölthetnék, ha...?

Talán erre a „ha”-ra adnak választ beszélgetőtársaim: a TIG Ifjúsági Klub régi és mai vezetői, aktivistái: **Dr. Szarka György**, a TIG Területi Szakszervezeti Bizottságának titkára; **Tánczos Sándor**, a tszb kultúrfelelőse, a volt klubvezető **Cseledy András**, **Baksa László**, aki 1982 óta vezeti a klubot, **Nagy Ferenc**, az alapító aktívák egyike és **Pálkás Ilona**, a Postások Szakszervezete kulturális, agitációs és propagandaosztályának munkatársa.

— *Hogyan indult a pinceklub?* — kérdeztem a legilletékesebbtől, **dr. Szarka György** tszb-titkártól, akiről köztudott, hogy mindig is érzékenyen reagált a fiatalok gondjaira.

— Üzemünk akkori fiataljait is elkapta a „klubláz”, ennek ellenére — helyiséghiány miatt — elég nehezen indult a dolog. A gyerekek 1971-ben vetették föl elképzelésüket, de csak két évvel később sikerült a VII. kerületi Tanács utca 10-es számú házban a korábbi TÜKER-pincét. A lelkesedést mi sem jellemezte jobban, mint az, hogy alig egy év alatt, túlnyomórészt társadalmi munkával, otthon teremtetek maguknak a fiatalok, amelyet hivatalosan 1974. szeptember 17-én vehettek a birtokukba.

— *Milyen célt tűzött ki a klub vezetősége és kik voltak az első klubvezetők?*

— A TIG Ifjúsági Klub célja — a működési szabályzat fogalmazta meg — mondja **Nagy Ferenc** —, és valahogy így szólt: a klub a TIG dolgozóinak szocialista nevelését, művelődését, kulturált szórakozását hivatott megvalósítani. Az első megbízott klubvezető, **Moravec Márta**t, néhány hónap múlva **Radics Lászlóné** váltotta föl, majd 1975 szeptemberétől 1980 szeptemberéig **Cseledy András** vezette a klubot. Az indulást követő jó néhány hónap az útkeresés időszaka volt. A kezdet kezdetén elsősorban a fölvetődő igényeket igyekezett a klub kielégíteni, például a nagy diszkoéhséget. A pincében viszonylag kényelmesen mintegy hetvenen-nyolcvan fős társaság, ezzel szemben gyakran száznál is többen látogatták a különböző rendezvényeket. Egyszóval bonyodalom volt bőven, amelyeket végül is sikerült megoldani.

— Először is szigorúan ragaszkodtunk a működési szabályzatban foglaltakhoz — veszi át a szót **Cseledy András** —, azaz csak érvényes klubigazolvánnyal lehetett bejönni, és minden klubtag egyetlen vendéget hozhatott magával, akiért anyagi és erkölcsi felelősséget vállalt. Rövidesen sikerült egy állandó társaságot összekovácsolni, amelyre mindig számíthattunk. Kialakítottuk a klub arculatát, minden klubnapnak megvolt a maga állandó programja. A hétfő a sportolóké lett, keddenként irodalmi, illetve ismeretterjesztő előadások voltak, szerdán, csütörtökön, pénteken a TIG üzemének dolgozóit vehették igénybe a klubot, szombatonként diszkó, vasárnap pedig filmklub vagy irodalmi előadás volt.

Alig egy év alatt olyan eredményeket értünk el, amelyek alapján nyugodtan megpályázhattuk a Kiváló Klub címet, amelyet 1976-ban, 77-ben és 79-ben meg is nyertünk. Ne hangozzék dicsekvésnek, de ezek az évek voltak a klubélet fénykorának éve. Rendezvényeinken telt ház volt, a fiatalok szívesen töltötték a klubban az idejüket: sikerült a TIG 14 üzemének a fiatalságát összefogni.

Cseledy András jó munkájáért 1979-ben Kiváló Klubvezető címet kapott. Közben főiskolára járt, és népművelés-pedagógia szakon diplomát szerzett, majd a TIG közművelődési előadója lett, 1980-ban pedig megvált a klub vezetésétől. Őt **Nozdroviczki Miklós** követte, aki 1982-ig volt vezető. Erről az időszakról **Tánczos Sándor** számol be.

— Sajnos, a mi klubunk sem kerülte el az országszerte tapasztalható visszaesést, pangást. Úgy vélem, hogy a klubmozgalom általános hanyatlásának oka egyfelől az volt, hogy magában a gazdasági életben is nehezebbé váltak a körülmé-

nyek, másfelől pedig egy újabb tizenéves generáció jelentkezett, más igényekkel. Amelyik klub a megváltozott körülményekhez nem tudott igazodni, az bizony elnéptelenedett, bezárt. Szerencsére mi ezt még időben észleltük és cselekedtünk az új igényekhez igazítani. s ezzel mintegy csalogattuk a gyerekeket. Csakhogy a klub 1982-ben ismét vezető nélkül maradt, de érdekes módon senkinek sem jutott eszébe, hogy bezárjuk.

— *Ha jól tudom, 1982 őszétől lett Baksa László a klub vezetője. Milyen elképzelései voltak a klub vezetését illetően?*

— Nem volt idegen tőlem ez a munka, hiszen a Bélyvárosi Távbeszélő Üzem KISZ-titkáráként is megpróbálkoztam már valamiféle klubélet kialakításával — mondja **Baksa László**. — Másfelől pedig én magam is végigkísértem a TIG Ifjúsági Klub életét a születésétől kezdve, tehát ismertem a gondokat. Nem tettem mást, mint a fiatalok igényeit igyekeztem a lehetőségekhez mérten figyelembe venni, és alkalmazkodni azokhoz. Például jobban bekapcsolódtunk más klubok életébe, ami egyfajta változatosságot, mozgékonytágot jelent. Két klubnak: a Posta Alközponti Üzem szabad idő klubjának, valamint a TIG sportklubjának a programjait az idén tavasztól rendszeresen meghirdetjük a klubhíradóban. Az eredmény nem maradt el, mert a gyerekek szép számmal látogatták ezeket is. Azt hiszem, hogy a TIG Ifjúsági Klub fölfelé ívelő szakaszban ünnepelheti 10. születésnapját.

— *És végül Pálkás Ilona milyennek látja a TIG Ifjúsági Klub elmúlt 10 évét? Hiszen 1972–79-ig a tszb kultúrfelelőse volt, 1979 óta pedig a klubok központi instruktoraként ki-sérthette figyelemmel munkájukat.*

— Nehéz, szép és izgalmas időszak volt. Ami nekem nagyon tetszett, hogy mindvégig nyílt, őszinte, demokratikus légkörben folyt a munka. Kölcsönösen segítgettük egymást, mert mi tagadás, voltak napok, hetek, amikor a nehézségek látán ott tartottunk, hogy nincs tovább, földaduk. De végül is vitatkozva, egymást győzködve, sokszor lelket öntve az éppen csüggedőbe, sikerült a klubot az átmeneti nehézségeken átsegíteni. Mindvégig egyet akartunk, legfőképpen a megközelítés módja volt esetenként más és más.

A TIG Ifjúsági Klubban az évforduló tiszteletére december 10-én fotókiállítást rendeztek. Témája: a klub élete születésétől napjainkig; december 12-én pedig ünnepélyes taggyűlést tartottak az alapító tagoknak, akik ebből az alkalomból emléklapot kaptak.

Czeglédi Cecília

3000 óra társadalmi munkában

Szabadidő-központ Dunakeszin

Az ötlet már két évvel ezelőtt felvetődött. Nevezetesen az, hogy Dunakeszin, nem túl messze a folyó partjától, saját sportpályát építhessen magának a Budapesti Postaigazgatóság, ahol közismerten jó, eredményes a tömegsport-tevékenység. Nehezítette azonban a munkát, hogy az igazgatósághoz tartozó, mintegy 8000 ember, illetve rendszeresen sportoló postás vagy PSE, sport más területi postaszerv, netán idegen intézmény sportlétesítményébe kényszerült, amiért pályabért kellett fizetniük, feleslegesen sok időt fordítaniuk az előzetes szervezésre, időpont-egyeztetésekre.

A terv valóra váltását az is ösztönözte, hogy a Szakszervezetek Országos Tanácsa felhívással fordult a vállalatokhoz, intézményekhez, és jutalmat tűzött ki abból a célból, hogy az országban minél több sportpálya épüljön társadalmi munkában.

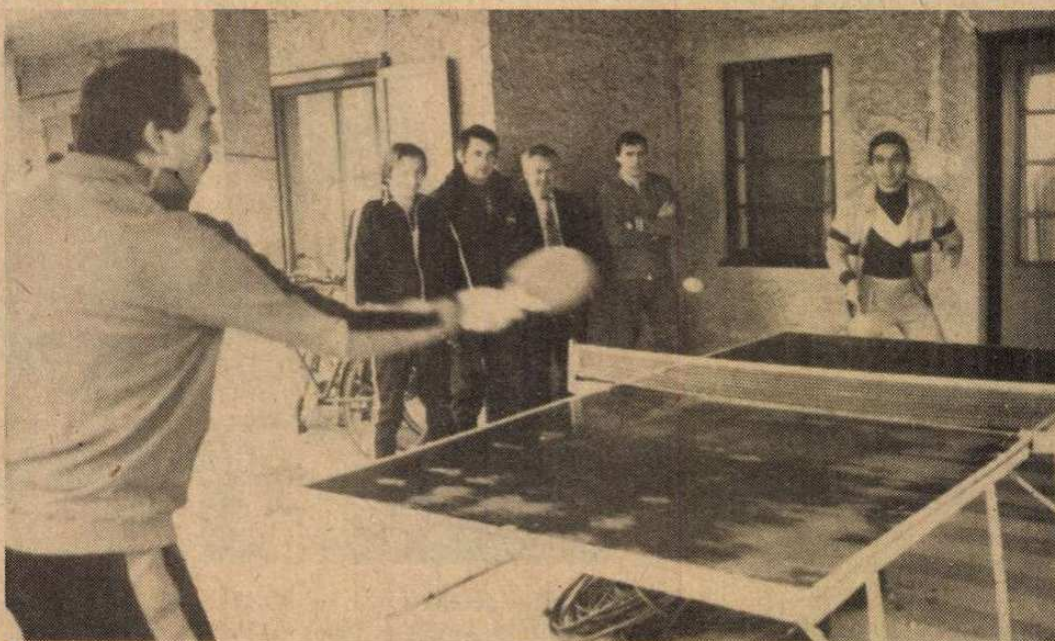
Ezek után már „csak” annyi volt a teendő, hogy a Dunakeszin lévő elhanyagolt, bozotos területet, s a régi kúriából átalakított, kihasználatlanul álló női munkásszállót — ami helyett időközben új épült a városban —, saját céljára hasznosítsa az igazgatóság.

Építkezés rekordidő alatt

Az ötlet kidolgozója, az akció motorja **Tóth Tibor**, a tszb munkatársa volt, aki nagy lelkesedéssel fogott hozzá az agitációhoz, a munka előkészítéséhez. Céljáról, értelméről nem sokat kellett győzködni a hivatalokat. A 78-asról körülbelül húszan, a 72-esről mintegy tízen jelentkeztek azonnal a felhívásra, s olyan nap is volt a későbbiek során, amikor három hivatalból egy időben 21 postás talicskázta a földet, egyengette a talajt Dunakeszin. Rendszeresen jártak ki szabad idejükben a 62-es és a 70-es postahivatal önkéntesei is.

A létesítmény terveit a postaigazgatóság beruházási osztályának műszaki szakemberei ugyancsak társadalmi munkában készítették el.

Az építkezés rekordidő alatt készült el: ez év tavaszán kezdtek el, és októberben már befejezték. A sportpálya beruházási költségének mintegy 25-30 százalékat végezték el társadalmi munkában, ami órára átszámítva — 3000. Vagyis a törzs és zömmel a négy nagyhivatal

postásai csupán fizikai munkára ennyit fordítottak szombatvasárnaponként pihenőidejükben. Arra pedig már adat sincs, hogy mennyi időt, energiát emésztett fel megelőzően és közben a mozgósítás, a szervezés, az építkezéssel járó beszerzések, a tárgyalások, a tömördek adminisztrációs és egyéb teendő.

Noha az 1985. április 4-én, hazánk felszabadulásának 40. évfordulóján ünnepélyes keretek közt átadandó sportközpontban még bőven van dolog (fásítás, gyepesítés, az esti világítás felszerelése stb.), a tulajdonképpeni létesítmény elkészült. A teraszosan kiképzett alsó területen a fűrészpóros kis labdarúgó- és kézilabda-, a felső szinten bitumenes tollaslabda-, röplabda-, lánbtenisz-, valamint a salakos tenispálya található. Az utóbbi már azért is slágerszámba megy, mert ehhez az egyre népszerűbb játékhöz

tervbe vették, hogy a vízi sportolásra alkalmas eszközök — csónakok — beszerzésével is bővítik a helyi testedzési, kapcsolódási lehetőségeket.

A több labdasportra is alkalmas három pályához nyári zuhanyzó tartozik. Öltöző, fürdő teszi komfortossá az átalakított munkásszállót, melynek három szobájában összesen 10 ágyat helyeztek el, hogy már a jövő szezon kezdetén, egy-egy hetes váltásban, nyaraló vendégeket is fogadhasson a Budapesti Postaigazgatóság mini szabadidő-központja.

Üdülésre is alkalmas

Az ideális fekvésű telep ugyanis nem csupán sportolásra, hanem pihenésre, kikapcsolódásra is kiválóan megfelel. Tekintve, hogy közel van a horányi révhez, az Élmunkás térről induló autóbusszal körülbelül 25-30 perc alatt megközelíthető a városból, az élelmiszerbeszerzés és az étkezés pedig a közeli ABC-áruházban, illetve kisvendéglőben oldható meg.

A még kisebb-nagyobb szolgáltatásokkal fejlesztendő „fiók” szabadidő-központ feltehetően a Római-parti postás üdülő és csónakház zsúfoltságán is enyhíteni fog. Amióta ugyanis ott megépültek az úszómedencék, vagy talpalatnyi területen kell osztozniuk a pihenésre vágyóknak, vagy egyszerűen kiszorulnak a helyhiány miatt. Dunakeszin ezért még azt is

Felkészülés — saját pályán

Attól tehát a legkevésbé sem kell tartani, hogy a sok áldozattal, fáradsággal létrehozott telep nem lesz kihasználva. Meg erősítette ezt, a lapunkat az építkezésről tájékoztató **Némethi Zoltán**, a tszb sportbizottságának vezetője, **Zsolt Pál**, a törzs sportfelelőse, **Kuvik Pál**, a 78-as hivatal szb-sportfelelőse, valamint a társadalmi munkára való mozgósításban, a tényleges feladatokban szintén nagy részt vállaló **Géczy István**, a 72-es hivatal sportkörének elnöke, aki a női labdarúgó-szakosztály vezetőjeként már előre örül annak, hogy a környező országok postás sportszerveivel kiépített kapcsolat révén, nemzetközi mérkőzésekre végre saját otthonukban készülhetnek fel, tarthatnak edzőtáborozást a lányok. Erre persze szinte minden sportágban mód nyílik Dunakeszin, ahol a hétvégi sportnapoktól kezdve a rangos versenyekig, számos formája kínálkozik az egyéni és a tömeges testedzésnek. Köszönet érte valamennyi közreműködőnek.

— Simon —

LAPZÁRTA UTÁN ÉRKEZETT: a SZOT az igazgatóság kollektíváját a sporttelep elkészítéséért 35 000 Ft pénzjutalomban részesítette. (Szerk.)

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest XIII., Váci út 73. Telefon: 497-950
Levél cím: Budapest, Postafiók 43. 1553
Egyszámú száma: MNB 215-51 628
Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató
Előfizetési díj egy évre: 18 Ft
84-6104. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 02330-3701

Egy világ bajnok elment

November 17-én meghalt Kardos Géza Kutsera Klára. 1945-től — 32 éven keresztül — dolgozott a Postavezérigazgatóságon, 1976-ig, nyugdíjba vonulásáig. A felszabadulás után az elsők között kapcsolódott be a sportba. 1947-től 1950-ig a PSE nagypályás kézilabdacsapatával négyszer nyert országos bajnoki címet. Ötvenszeres válogatott volt, s az 1949-es világ bajnoki csapatban is szerepelt.

Rokonai, barátai, sportolótársai és tisztelői december 5-én kísérték utolsó útjára. Emlékét kegyelettel megőrizték.

Hírek Debrecenből

A Debreceni Postás SE és a területi szakszervezeti bizottság az egyesület fennállásának 60. évfordulója alkalmából november 10-én országos postás sakkversenyt rendezett Debrecenben. A rendezvényre a közép-fokú postaszervektől 20 férfi és 9 női versenyző jelentkezett.

Az első három helyezett tárgyjutalomban részesült, melyet **Zsákay Zoltán**, a debreceni PSE elnöke adott át. A Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsának elnöksége értékes tiszteletdíjat ajánlott fel a

csapatgyőzteseknek. A férfiaknál a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság csapata nyert a Budapesti és a Debreceni Postaigazgatóság csapata előtt.

A nőknél a Központi Postaszervek csapata lett az első, őket a Debreceni Postaigazgatóság követte.

Valamennyi résztvevő és csapatvezető jubileumi emléklapkettét kapott.

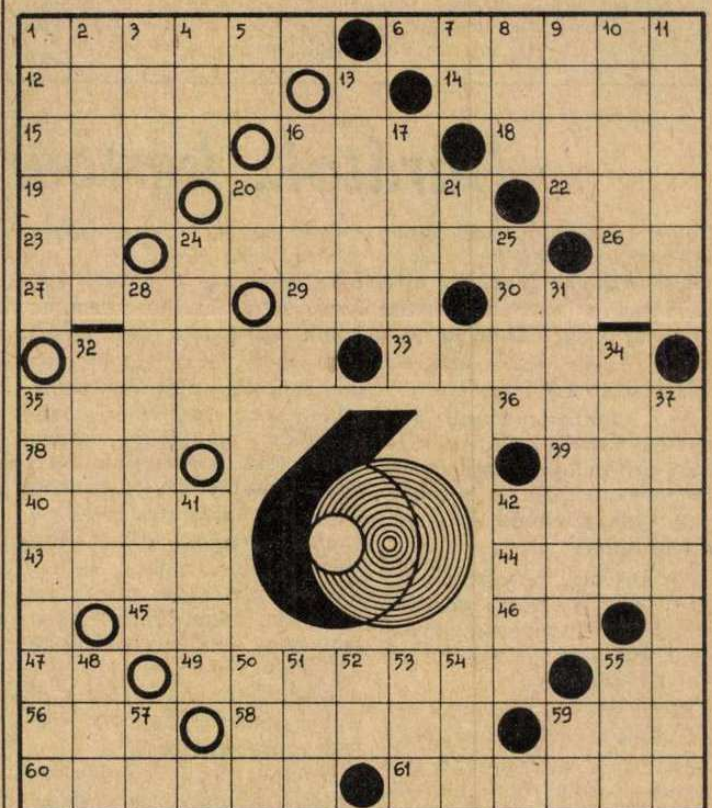
Debrecen felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére a postás-sportegyesület kispályás labdarúgótornát rendezett.

A benevezett hat csapat nagyszámú közönség előtt játszotta le mérkőzéseit a felújított Galamb utcai üzemi sporttelepen. Izgalmas mérkőzések után az alábbi eredmények születtek:

1. Távközlési üzem, 2. Szállítási üzem, 3. Postaig. csapata.

Az első helyezett elnyerte a felszabadulási vándorkupát.

Kozempej Zsuzsa

A Magyar Posta történetében jeles évszám 1924 — ebben az évben kezdődött hazánkban a rádióadás. A 60. évforduló alkalmából történelem néhány epizódját ragadjuk ki.

VÍZSZINTES

1. Itt volt 1924. márciusában az első kísérleti adó. 6. A kutya teszi, ha mérgezik. 12. Felhergel. 14. Erzsébet idegen változata. 15. Nyisd. 16. Nem rosszak. 18. Ilyen az öreg kéz. 19. Női becenév. 20. Apa németül. 22. Hevesi község. 23. Könyveket hullat. 24. ... László, MÁV-tisztviselő volt az első bejelentett rádió-előfizető. 26. Idegen kettős magánhangzó. 27. ... troll (Heine). 29. Töszámnév. 30. Óhaj. 32. Ez volt a rádió első operaközvetítése. 33. Fut-e. 35. Peru fővárosa. 36. Fagyos csemege. 38. Az egyik szülő. 39. Tudományos szerv névbüti. 40. Övezet. 42. Névelő szín. 43. Fonalat kikészít. 44. Adagolja. 45. Kicsinyítőképző. 46. Mű (röv.). 47. Tévészülék betűjele. 49. ... Lili, a Magyar Rádió első bemondónője. 55. Személyesnév. 56. Házas. 58. Itt találták meg a fasiszták által elhurcolt 20 kW-os adóállomást a szovjetek. 59. Nyelvtani fogalom. 60. Papírveti gondolat. 61. Dunántúli község.

FÜGGŐLEGES

1. Népi hangszer. 2. A nedvességtől megszabadít. 3. Ezek a borok is híresek. 4. Ülőalkalmatosság. 5. Idegen és. 7. Ellenfétes köztűz. 8. Angol sör. 9. Férfinév (ford.). 10. A had. 11. ... Bernát, a hazai rádiózás megteremtésének egyik mőke. 13. Marx program (fon.). 16. Üdülőhely a Krímben. 17. ... Imre (költő). 20. Igenévképző. 21. Román és svéd járművek jelzése. 24. Önkényeskedő ember. 25. Levélszőnyeg. 28. Színművész. 30. Heg. 31. A valóságban nem látott. 32. Tapos. 34. Más utat választ. 35. A sláger szerint ezt kell néha csinálnunk. 37. A 30-as években antennatornya Európában a legmagasabb volt. 41. Fundamentum. 42. Régi magyar név (ford.). 48. Sporteszköz. 50. Após (nép.). Nemcsak néz. 52. Olaszországi folyó (ford.). 53. Bőre sikerült. 54. Bántat közepe! 55. Tudományos tétel. 57. Ásvány. 59. Igekötvő.

Bánhidi

Beküldési határidő: január 10.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: Medina, Kairói, A felhold, Mekka, Bengália.

Könyvtutalványt nyertek: Bajor Ibolya (Szeged), Bicsérdy Gábor (Szeged), Módosi Nyelvtani fogalom. 60. Papírveti gondolat. 61. Dunántúli község.

